

Xəbər
Azərbaycanlıların
ən çox
İrana
axışmasının
üç sirri
yazısı səh.6-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 25 yanvar 2019-cu il Cümə № 18 (7188) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Prezidentin üç ünvana göndərilən bir KTMT bəyanatı - rəylər

Ekspertlər deyir ki, bu, həm Qərbə, həm Rusiyaya, həm də daxiləki "beşinci kolon" a mesajdır

yazısı səh.9-da

Deputat naziri "özünü yuxarıdan aparmaqda" suçladı - dərhal cavab gəldi

yazısı səh.6-da

Donuz gripindən sonra Bakıda qızılca təhlükəsi

yazısı səh.10-da

"Qazprom" niyə indi Azərbaycanda nümayəndəlik açdı - müəmma

yazısı səh.9-da

"Maduronun ölkəmizə 500 milyon borcu var" iddiasına rəsmi mövqe

yazısı səh.3-da

AŞ PA-ya siyasi məhbus siyahısı verildi - Bakıdan təpki

yazısı səh.11-da

Putin və Ərdoğan Moskvada nəyi bölə bilmədi?

yazısı səh.13-da

Varlıların nadir zövqü - xizək sürmək...

yazısı səh.14-da

Cahangir Hacıyevin məhkəməsi təxirə salındı

yazısı səh.2-da

Mitingə icazə verilmədi-səbəb

yazısı səh.2-da

NATO-nun sərhədimizə çatması bölgəyə nə vəd edir?

yazısı səh.7-da

İsmayılı məktəblərində bir gün - reportaj

yazısı səh.10-da

ELDAR MAHMUDOV HƏLƏ DƏ AZTV-YƏ GİZLİ TAPŞIRIQLAR VERİRMİŞ - SENSASİON İDDİALAR

Sabiq nazir hakimiyyətdəki məmurlar, hətta sənət adamları haqda qadağalar tətbiq edib, Alışanovu işdən çıxarıldığı günədək öz adamları vasitəsilə nəzarətində saxlayıb

yazısı səh.5-da

Gürcüstandan xain zərbə - Xocalı canisinə abidə qoyuldu

Azərbaycanlılara qarşı qəddarlığı ilə yadda qalan "Kobra" ləqəbli erməni cəlladının abidəsinin Cavaxetiyada açılış mərasimi olub; qanlı 20 Yanvarın ildönümündə reallaşan təxribata Gürcüstandakı Ermənistan səfiri də qatılıb - Bakı hərəkətə keçdi... yazısı səh.8-da

Elçin Şıxlı:
"Yerli telekanallara baxmıram, çünki..."

yazısı səh.3-da

Eldar Namazov:
"Qarabağ konfliktini başlayandan Ermənistan bu qədər zəif olmayıb"

yazısı səh.4-da

Anar Məmmədovun məşhur göydələnini sökülür, yoxsa...

yazısı səh.5-da

İlham Əliyev Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun açılışında

Prezident İlham Əliyev yanvarın 24-də Bakının Sabunçu rayonunun Pırşağı qəsəbəsində Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin əsaslı şəkildə yenidən qurulan Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun və "Kartof və tərəvəz toxumları istehsalı" kompleksinin açılışında iştirak edib.

"AzərTAC" xəbər verir ki, dövlət başçısı institutun binasının rəmzi açılışını bildiren lenti kəsib.

Kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov dövlət başçısına görülməli işlərlə bağlı məlumat verib.

Sonra prezident İlham Əliyev aqrar inkişaf könüllüləri ilə görüşüb.

Prezident: "İxtisar olunan strukturlarda çalışan vətəndaşlar işlə təmin olunacaq"

"Hazırda Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində və digər dövlət qurumlarında struktur islahatları aparılır".

"Qafqazinfo" xəbər verir ki, bunu prezident İlham Əliyev Pırşağı qəsəbəsində qurulan Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun və "Kartof və tərəvəz toxumları istehsalı" kompleksinin açılışında iştirakı zamanı deyib.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, bu islahatların məqsədi işi daha da yüksək səviyyədə qurmaqdır: "Onu da bildirməliyəm ki, mövcud strukturlarda, ixtisar olunan strukturlarda çalışan vətəndaşlar işlə təmin olunacaqlar. Kənd təsərrüfatında heç bir ixtisar gözlənilmir və digər strukturlara da tapşırılab ki, islahatlar ixtisarlara getirib çıxarmasın. Yeni o müəssisələrdə, o xidmətlərdə, agentliklərdə çalışan vətəndaşlar bilsinlər ki, onların məşğulluğu daim diqqət mərkəzindədir".

Postsovet ölkələri arasında ən az intihar Azərbaycanda baş verir

Postsovet ölkələrindən Tacikistan və Azərbaycanda intihar nadir hallarda baş verir. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) xüsusi ölkələrdə psixi sağlamlıq xidmətləri və resursları haqqında məlumatlara əsasən hazırladığı hesabatda belə deyilir.

İnformasiya BMT-nin səhiyyə sahəsindəki mütəxəssisləri tərəfindən ÜST-in "Psixoloji sağlamlıq xəritəsi, 2017-ci il" layihəsi çərçivəsində təqdim edilib.

Məlumatlara görə, postsovet ölkələrindən intihar hallarına ən çox Litva (hər 100 min nəfərə 31,9) və Rusiyada (31), ən az özünəqəsd hallarına isə Tacikistan (2,5) və Azərbaycanda (2,6) rast gəlinir.

Ən çox intihar hallarının qeydə alındığı postsovet ölkələri siyahısında Ukrayna (22,4) üçüncü, Latviya (21,2) dördüncü, Estoniya (17,8) beşinci yerləri tutub. Altıncı yerdə Moldova (15,9) qərarlaşıb. Gürcüstan (8,2) və Ermənistan (6,6) isə yeddinci və səkkizinci yerləri bölüşür.

Media.az bildirir ki, material hazırlanarkən Belarus, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkmənistan və Özbəkistan siyahıya salınmayıb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

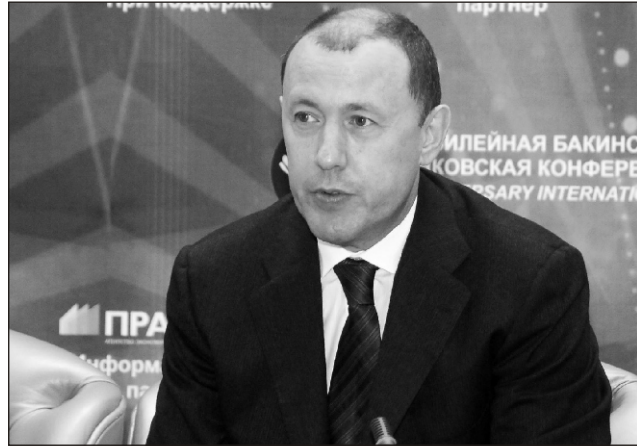
Telefon: (012) 434 93 01

Cahangir Hacıyevin məhkəməsi təxirə salındı

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Beynəlxalq Bankın keçmiş rəhbəri Cahangir Hacıyev və onunla birlikdə mühakimə olunan 21 nəfərin barəsindəki cinayət işi üzrə məhkəmənin hazırlıq iclası davam etdirilib.

Musavat.com-un xəbərinə görə, müttəhimlər kürsüsündə sabiq deputat Dünyamin Xəlilov, C.Hacıyevin bacanağı İsmayıl Hidayətzaadə, Zaqatala Olimpiya Kompleksinin direktoru, "Simurq" futbol klubunun vitse-prezidenti Arif Ramazanov, şüşə məmulatlarının istehsalı ilə məşğul olan "Interglass" ASC-nin rəhbəri Fariz Muradov və digərləri əyləşib.

Təqsirləndirilən şəxslərə qarşı CM-in 179.3.2 (küllü miqdarda ziyan vurmaqla mənim-

səmə), 308 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə), 213 (vergidən yayınma) və başqa maddələrlə ittihamlar irəli sürülüb.

Zərərçəkmiş qismində "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC, Vergilər Nazirliyi və "Aqrokredit" bank tanınıb.

Prosesdə təqsirləndirilən Sərxan Rəsulovun müdafiəsinə vəkil Zaur Abbasovun qoşulduğu elan edilib. Vəkil cinayət işi ilə tanış olmaq üçün məhkəmədən vaxt istəyib.

Məhkəmə iclası yanvarın 28-dək təxirə salınıb.

Mitingə icazə verilmədi-səbəb

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti (BŞİH) müxalifətin mitinqlə bağlı müraciətini cavablandırıb. Milli Şuranın Koordinasiya Mərkəzinin üzvü Rövşən Əhmədli "Report"a açıqlamasında deyib ki, BŞİH-də müraciətə baxılıb və müxalifətin yanvarın 26-da, saat 15:00-da Yasamal rayonundakı İdman Sağlamlıq Kompleksinin stadionunda (keçmiş "Məhsul") mitinq keçirməsinə razılıq verilməyib.

"Bizə təqdim olunan cavab məktubunda bildirilib ki, yanvarın 19-da keçirilən mitinqdən sonra ictimai asayiş pozulub. Qeyd olunub ki, yanvarın 20-də də bir sıra qanun pozuntuları olub. Bu səbəblər əsas götürülərək mitinqin keçirilməsi məqsədəuyğun hesab edilməyib. Milli Şura şəhər icra hakimiyyətinin məktubunu müzakirə edərək müvafiq qərar verəcək", - R.Əhmədli bildirib.

Miting keçirilməsinə razılıq verməməsinin səbəbi açıqlanıb. "Report"un xəbərinə görə, buna səbəb Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəisi, polis general-mayoru Mirqafar Seyidovun müxalifətə mitinq keçirməyə icazə verilməməsi ilə bağlı Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti qarşısında vəsətət qaldırması olub. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətindən bildirilib ki, M.Qafarovun müraciəti bir neçə gün öncə şəhər icra hakimiyyətinə daxil olub. Qeyd olunub ki, müraciətə baxılıb və nəzərə alınıb.

Xatırladaq ki, müxalifətin sonuncu mitinqi yanvarın 19-da keçirilib.

Moskvadan Bakıya avtobus reysləri açılacaq

Rusiyanın "Mosqortrans" dövlət müəssisəsi bu il Moskvadan Bakıya avtobus reysləri açmağı planlaşdırır. «AzərTAC» müəssisəyə istinadla xəbər verir ki, "Mosqortrans" hazırda 260-dan çox şəhərlərə və beynəlxalq istiqamətlər üzrə, o cümlədən Gürcüstan, Qırğızıstan, Polşa və Almaniya səfərlər həyata keçirir.

2018-ci ildə "Mosqortrans"ın şəhərlərə və beynəlxalq avtobuslarının xidmətlərindən 9 milyon nəfər istifadə edib.

Viktor Yanukoviçə 15 il həbs cəzası verildi

Ukraynanın keçmiş prezidenti, hazırda Rusiyada mühacirətdə yaşayan Viktor Yanukoviç barəsində cinayət işi üzrə məhkəmə qərar verib. Virtualaz.org "LifeShot" teleqram-kanalına istinadən xəbər verir ki, məhkəmənin qərarı ilə Yanukoviç dövlətə xəyanətdə ittiham olunub.

O, Ukraynaya qayıdacağı təqdirdə saxlanılacaq və 15 il müddətinə həbs olunacaq.

Bakıda 12 dərəcə isti olacaq

Ölkə ərazisində bu günə gözlənilən hava şəraiti ilə bağlı məlumat açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın dəyişkən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir.

Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Gecə və səhər aralıq güclənən cənub-qərb küləyi axşam mülayim şimal-qərb küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gecə 1-5, gündüz 8-13, Bakıda gecə 3-5, gündüz 10-12 dərəcə isti təşkil edəcək.

Atmosfer təzyiqi norma daxilində 760 mm civə sütunu təşkil edəcək. Nisbi rütubət gecə 70-80, gündüz 50-55 faiz olacaq.

Villası əlindən alınan deputat vəzifəsini də itirdi

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Qiymət və qiymətləndirmə kafedrası ləğv olunub. Bu barədə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin İctimaiyyətlə Əlaqələr şöbəsindən məlumat verilib.

Məlumatda qeyd olunub ki, sözügedən kafedra Elmi Şuranın qərarı ilə UNEC-də tədris sistemini daha səmərəli təşkil etmək məqsədilə oktyabr ayından ləğv edilərək, digər kafedra ilə birləşdirilib.

Ləğv edilən kafedranın müdiri Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Xan Hüseyin Kazımlı olub. Şöbədən bildirilib ki, X.Kazımlı universitetdə artıq məsləhətçi professor kimi fəaliyyət göstərir.

Qeyd edək ki, ikinci, üçüncü, dördüncü və beşinci çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Azərbaycan Sosial Rifah Partiyasının sədri Xan Hüseyin Kazımlının "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" QSC-yə borc müqabilində girov qoyulan Novxanıdakı villası bir müddət əvvəl əlindən alınıb. (publika.az)

Gürcüstan müsəlman icmasına 828 min dollar ayırdı

Gürcüstanda 2019-cu ilin dövlət büdcəsindən ölkədə fəaliyyət göstərən dini icmalara, ümumilikdə, 4,5 mln. ləri (1,6 mln. dollardan çox) vəsait ayrılıb.

Bu barədə ölkənin Dini Məsələlər üzrə Dövlət Agentliyi məlumat yayıb.

Məbləğin 3,5 mln. larisini (1,3 mln. dollardan çox) dini icmalar arasında artıq bölüşdürülmüş.

Vəsaitin böyük hissəsi 2,2 mln. ləri (828,2 min dollar) olmaqla Gürcüstanın müsəlman icmasının payına düşüb. Erməni xristian, Roma katolik və yəhudi icmasına təqdim olunmuş vəsait isə müvafiq olaraq 600 min ləri (225,8 min dollar), 400 min ləri (150,5 min dollar) və 300 min ləri (112,9 min dollar) təşkil edib.

Yerdə qalan 1 mln. ləri (376,4 min dollar) məbləğində vəsait isə cari ilin sonuna qədər dini icmalara paylanılacaq.

"Report" xatırladır ki, Gürcüstanda müsəlmanlar əhalinin 10,74%-ni təşkil edir.

Azərbaycan və İran birgə avtomobil istehsal edəcək

Azərbaycan və İranın müştərək avtomobil zavodu olan "AzerMash-İKCO" fevral ayının ortalarında Neftçala sənaye parkında "Peugeot" avtomobilinin istehsalına başlayacaq.

"Mehr News" agentliyi bildirir ki, bu barədə "AzerMash"ın sədri Emin Axundov açıqlama verib.

"Xəzər-Pejo" adlı yeni avtomobillər avtomatik ötürücülər qutusu ilə təchiz olunacaq. "AzerMash-İKCO" şirkətinin istehsal həcmi isə 10 min avtomobil olacaq. Birinci mərhələdə (2019-cu ilin sonuna) altı min avtomobil istehsal olacaq. Müəssisənin ilə iki min avtomobil ixrac edəcəyi gözlənilir. Müəssisə 300 nəfəri işlə təmin edəcək.

İlkin mərhələdə "Xəzər" modelindən olan "Khazar SD" və "Khazar LD" avtomobilləri buraxılacaq. E.Axundovun bildirdiyinə görə, "Khazar SD"nin başlanğıc qiyməti 16 min manat, "Khazar LD" isə 18 min manat olacaq.

"Iran Khodro" və onun törəmə şirkəti olan "AzerMash-AzEuroCar" MMC 6 avqust 2016-cı ildə Neftçala sənaye parkında müştərək avtomobil zavodunun yaradılması haqqında müqavilə bağlayıb. Layihənin ümumi dəyəri 14,08 milyon dollar qiymətləndirilir. Azərbaycanın investisiya payı 75%, İranın investisiya payı 25% təşkil edir.

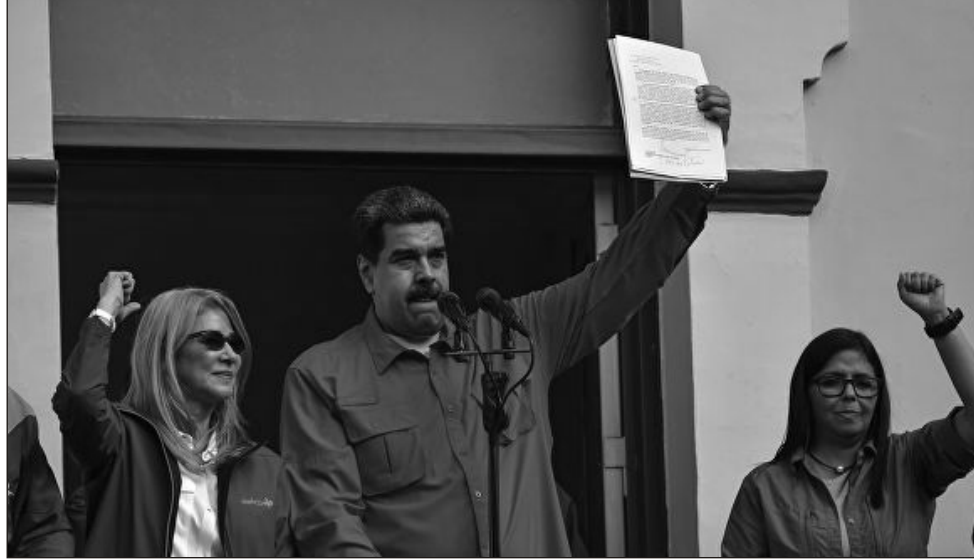
Yanvarın 23-dən etibarən dünyanın nəzəri Venesuelaya yönəlib. Prezident Maduro ilə parlament arasındakı ziddiyyətlər ölkəni vətəndaş müharibəsi ilə üz-üzə qoyub. Paytaxt Karakasda hər iki qüvvənin tərəfdarları arasında toqquşmalardan önlərin sayı 10-u keçməkdədir.

Bir zamanlar "Amerikanın incisi" adlandırılan, dünyanın neftlə ən zəngin ölkələrindən biri olan Venesuela Uqo Çaves və ardınca Maduronun idarəçiliyi dövründə ciddi iqtisadi böhranla üzləşib. Beynəlxalq Valyuta Fondunun hesablamalarına görə, ötən il Venesuelada inflyasiya 1 milyon faizə çatıb. Qurum Venesuelada baş verənləri 1923-cü ildə Almaniyada qeydə alınan hiperinflyasiya ilə müqayisə edir. Nikolas Maduronun rəhbərlik etdiyi ölkədə ötən il Ümumi Daxili Məhsul 18 faiz azalıb. Bununla da artıq 3-cü ildir ki, Venesuelada iqtisadi azalma qeydə alınır. Ölkədəki böhran və işçilərin başqa ölkələrə qaçması üzündən neft istehsalı da getdikcə azalır. 2015-ci ilin yanvarında neft satışından 3 milyard dollar əldə edən Venesuelada 3 ildə bu rəqəm 37 milyon dollara qədər azalıb. Dünyanın neftlə ən zəngin ölkəsində gündəlik neft hasilatı ötən il 1,3 milyon barelədək azalıb ki, bu da son 30 ildə ən aşağı göstəricidir.

Venesuela 2017-ci ildə defolt təhlükəsi ilə üzləşmişdi. Artıq bir çox analitik mərkəzlər ilin son aylarında ölkənin defolt elan ediləcəyini proqnozlaşdırırdılar. Lakin

"Maduronun Azərbaycana 500 milyon borcu var" iddiasına rəsmi mövqe

Rusiya dövlət borcu ilə yanaşı, şirkətlər vasitəsilə də Venesuelaya irihəcmli vəsaitlər yönəldib

Rusiyanın yardımı ilə Maduro bu təhlükədən sovuşa bildi. Belə ki, Maduro Venesuelanın 135-150 milyard dollar civarında hesablanan xarici dövlət borcunun rekonstruksiyası planı ilə çıxış etdikdə onu ilk dəstəkləyən Rusiya oldu. Moskva 3,15 milyard dollarlıq borcun rekonstruksiya olunmasına, ödəniş üçün ilk 6 illik güzəştli olmaq şərti ilə 10 illik müddətin müəyyənələşməsinə razı

lıq verdi. Ardınca Çin də Venesuelaya verdiyi borcların bəzi məlumatlara görə, 23 milyard dolların - rekonstruksiyasına razılaşıdı və nəticədə ödəniş qabiliyyətini demək olar ki, tamamilə itirmiş Venesuela bir müddətə də olsa fasilə əldə edə bildi. Yeri gəlmişkən, Çin Venesuela neftinin ən böyük alıcısıdır - ölkənin dünya bazarına çıxartdığı qara qızılın 40 faizə qədərini alır.

Rusiya dövlət borcu ilə yanaşı, şirkətlər vasitəsilə də Venesuelaya irihəcmli vəsaitlər yönəldib. Məsələn, "Rosneft" Venesuelada neft hasilatına 6 milyard dollar sərmayə yatırır. Ötən ilin dekabrında Maduronun verdiyi açıqlamadan aydın oldu ki, Rusiya bu ölkənin neft sənayesinə daha 5 milyard dollar yatırmağa razılaşıb. Bundan əlavə, daha 1 milyard dollar da qızıl hasilatına yatırılma-

lıydı.

Son illərdə ölkənin iqtisadi vəziyyəti getdikcə pisləşdiyi üçün N.Maduro müxtəlif ölkələrdən borc əldə etməyə çalışırdı. Onun Çin və Rusiyaya səfərlərdən hər dəfə irihəcmli borc və bu ölkələrin şirkətlərinə üstünlük verən sənədlərlə dönməsi Venesuelada gülüş və istehza obyektinə çevrilmişdi. Hətta xalq arasında Maduronun bütün Venesuelanı Çin və Rusiyaya icarəyə verməsinə dair lətifələr də yaranıb.

Maraqlıdır ki, 2016-cı ildə N.Maduro Azərbaycana da səfər edib. Səfər çərçivəsində o, Azərbaycan prezidenti, baş naziri və Milli Məclisin sədri ilə görüşüb. Maraqlıdır ki, Maduro Bakıya gələndə cəmiyyətdə onun borc istəmək üçün gəldiyinə dair rəy formalaşmışdı. Hətta bəzi mənbələr Azərbaycanın Venesuelaya 500 milyon dollar borc verdiyini bildirdilər. Buna görə də indi Maduronun təhlükəsizlikdən devrilməsi ölkənin yaranan zaman sosial şəbəkələrdə

Azərbaycanın verdiyi pulu geri qaytara bilməyəcəyinə dair müzakirələr başlayıb.

Bununla bağlı "Yeni Müsavat"ın sualını cavablandıran Maliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Mais Piriyeov isə bildirir ki, yayılan məlumatlar əsassızdır: "Azərbaycan Venesuelaya borc verməyib, bu məlumatlar uydurma və əsassızdır".

Azərbaycanın borc verə biləcək digər qurumu Dövlət Neft Fondudur. Fondun investisiya portfelinə dair məlumatdan aydın olur ki, Cənubi Amerikanın qiymətli kağızlar bazarına yatırım edilib. Belə ki, fondun investisiya portfelinin 0,06 faizi Cənubi Amerika qiymətli kağızlarına yatırılıb. Lakin bu yatırımlar arasında Venesuela kağızları yoxdur. Dövlət Neft Fondundan "Yeni Müsavat"ın sorğusuna verilən cavabda bildirilir ki, qurum Venesuela Respublikasında heç bir investisiya yatırımı mövcud deyil.

Beləliklə, aydın olur ki, Azərbaycan Venesuela hadisələrindən maliyyə və iqtisadi planda təsirlənməyəcək.

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

"Yerli telekanallara baxmıram, çünki.."

Elçin Şıxlı: "Yerli televiziyanın keyfiyyətsiz olması ucbatından ictimai rəyi rusun öhdəsinə buraxmışıq"

AzTV-də artıq Arif Alişanovsuz bir dövr başlandı. İndi nəzərlər gənc telejurnalist Rövşən Məmmədliyə dikilib. Onun televiziya sədriyi postuna təyinatı rəsmi şəkildə təsdiqlənməyə də, indidən komandasını yığmaqdadır.

Telekanalın maliyyə şefi vəzifəsindən gedən Şahrzadə Əliyev də R.Məmmədlinin yeni heyət topladığını açıqlamışdı. Ona görə R.Məmmədlinin necə işləyəcəyi, dövlət televiziyası mühitinə fərqli nələr gətirəcəyi maraqla gözlənilir.

Söhbət bir məktəbə çevrilmiş, vahid mərkəzdən idarə olunan və nəzarət edilən bir efir məkanından gedir. AzTV qol-budaq atmış, iri gövdəsi olan bir strukturdur. Belə azman yükü R.Məmmədlinin necə daşıyacağı da ayrı mövzudur. Bəziləri isə hesab edirlər ki, gənc bir kadrikindən fərqlənir.

İctimai Televiziya və Audiovizual Dövlət Qorunması Agentliyi (İctimai Televiziya və Audiovizual Dövlət Qorunması Agentliyi) Azərbaycanın dövlət televiziya şirkətidir. Şirkətin baş direktoru Elçin Şıxlıdır.

Necə ki, İctimai Televiziya baş direktoru Balakışi Qasimovun seçilməsi müəyyən fərqlilik yaradıb. Müşahidələrin fikrincə, istərsə filmlərin səviyyəsi, istərsə hazırlanan proqramların müasirliyi baxımdan İTV əvvəlkindən fərqlənir.

Dövlət televiziyası isə so-

vet dövründən bu yana dəyişməz olaraq eyni dəsti-xətlə fəaliyyət göstərir. Bu da tamaşaçıların, xüsusən yeni nəslin diqqətini çəkmir.

Özəlliklə, sosial şəbəkə əsrində AzTV-yə maraq qalmayıb. İndiki yeni nəsli AzTV-nin verilişləri maraqlandırmır. Belə olan halda telekanalın gənc rəhbərliyinin hansı dəyişiklikləri edəcəyi əhəmiyyətlidir.

Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin sədri Elçin Şıxlı ilə bu mövzuda söhbətəlməmişik və "Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandırırıb: "Açıq deyim ki, mən yerli telekanallara baxmıram. AzTV-də sədr dəyişikliyinə son xüsusi fərqlənmə olacağına da inanmıram. Əgər yeni gələn rəhbərlik hər hansı yeniliklər etməyə çalışsa, biz ona uğurlar arzulaya bilərik. Sadəcə, ölkənin yeni informasiya siyasəti aparılmalıdır. Yeni trendlər olmadan informasiya məkanında heç nəyə nail olmaq mümkün deyil. İlk növbədə yanaşmada, baxışlarda dəyişiklik vacibdir".

- İndiki dövrdə AzTV-nin ictimai rəyə nə kimi təsiri var?

- Mənim statistik göstəricilərim yoxdur ki, konkret bir söz deyim. Bunun üçün konkret faktlar lazımdır. Am-

ma dövlət televiziyası saxlanmalıdır. Şəxsən mənim rəyimə heç bir televiziya təsir edə bilməz.

- Azərbaycan Avropa Şurasına üzv olanda belə bir öhdəlik var idi ki, AzTV ictimai yayıma keçsin. Bu mümkündürmü?

- Avropa Şurasının tələbi başqadır. Bizim ora çatmağımıza hələ çox var. Biz Qərbe inteqrasiya etmək istəyiriksə, tələblərə hörmətlə yanaşmalıyıq. Məsələn, Almaniyada ARB ictimai yayımdır. Hər televiziya istifadəçisi aylıq ödəniş edir. Bütçəsi də abunədən formalaşır. Bizdə heç kim telekanala abunəyə üzv olmayacaq. Əvvəla, sovet vaxtından müftəyə öyrəşmişik. İkincisi, abunəçi kimi pul verilməyəcək, televiziya istədiyimi görməyi tələb edəcəyəm. Ona da televiziya məhv olar. Bizdə keçid dövrüdür və ictimai yayım mərhələsinə çox qalmışıq. Şəxsən mən bizim telekanalların heç birinə abunə olmaram. Amma Almaniya da özəl telekanallar var.

Onlarda abunə yoxdur, çünki reklamı çoxdur. Biz ictimai yayıma klassik mənada keçməməliyik. O zaman türk və rus kanalları televiziyanı tutacaq, necə ki, tutur da.

Ruslar beynimizi dolduracaq, dünyaya onların gözü ilə baxacağıq. Qardaş ölkə də olsa, Türkiyə də elədir, onların öz maraqları var. Bizdə yerli televiziyanın keyfiyyətsiz olması ucbatından ictimai rəyi rusun və türkün öhdəsinə buraxmışıq.

- İndiki halda və realda nə etmək lazımdır?

- Kütləvi informasiya vasitələrinə yenidən baxılmalıdır. Biz hələ sovet klişələrindən çıxıb bilməmişik, həqiqəti deməkdən qoruruq. Azərbaycanda KİV-lə işləməyə üstünlük verirlər. Əslində informasiya ilə işləmək lazımdır. Bu gün sosial şəbəkə var və ictimai rəyi formalaşdırın mühit də oradır.

KİV nəzarətdə saxlanmaqla informasiya yuxarıdan aşağı ötürülür. Lakin sosial şəbəkədə informasiya üfqi ötürülür və yayılma arealı geniş olur. Ona görə ki, insanlar üfqi yayılan informasiyaya inanırlar, yuxarıdan aşağı ötürülənə deyil.

□ **Emil SALAMOĞLU, "Yeni Müsavat"**

"Kübar şəxs" in sinonimi

Samir SARI

Ruslar ov itinə "qonçiy" deyirlər. Bizim dilə tərcüməsi "tazı"dır.

İndi təsəvvür edək ki, biz həbsxanadan qaçmış dostları axtarıb tapan, yaxalayan kimlərsə tərifləmək, öymək üçün onlara "tazılar" deyək. Nə olar? Adanı tutub ən azı döyərlər, söyərlər, məhkəməyə verərlər, başına it oyunu açarlar.

Amma ruslar özlərində bu işi görənlər, yəni həbsxanadan, düşərgədən qaçan adamları təqib edən, axtarıb tapan, ələ keçirən şəxslərə fəxrlə "qonçie" deyirlər. Ən əsası, bu peşənin adamları da özlərini qürur duya-duya belə adlandırırlar. Bu xüsusda rusların məşhur, eyni adlı kriminal serialları da var.

Bu, ondan irəli gəlir ki, onlar bu sözü təhqir hesab eləməyirlər. Ona qalsa, Avropa ölkələrində də bir çox jurnalistlər özlərini sevə-sevə "cəmiyyətin keşikçi köpəyi" adlandırırlar. Onlar da burada təhqiramiz bir şey görmürlər.

Bu məsələ bizdə fərqlidir. Biz aşağı rütbəli (canavardan aşağı) heyvanların adıyla adlanmağı qəbul etmirik. Məsələn, kiməsə aslan desən xətrinə dəyməz. Heç şir, pələng, leopard, yaquar, bəbir adlandırılan adamlar da buna etiraz etmirlər. Hətta Şirxan, Aslan, Bəbir adlı adamlar da var və adları ilə qürur duyurlar. Eyni zamanda adı Ceyran, Maral olan və kompliment olaraq bu isimlərlə təriflənən xanımlar var və bu halda xoşhal olurlar.

Amma bizdə kiməsə çaqqal, tülkü, goreşən desən, xətrinə dəyər. Çünki o heyvanların reputasiyası bərbəddir. Məsələ də bundadır. Heyvanlar aləmində aşağı iyerarxiyada olanlar yaxşı qəbul olunmur. Hamı istər ki, ona şahin, qartal, tərhan desinlər, amma qarğa, bayquş, quzğun deməsinlər. Baxırsan, ikisi də quşdur, ha şahin, ha bayquş. İkisi də yırtıcıdır, ikisi də ət yeyir. Amma fərqləri də var. Bayquş və ya quzğun ətə cumarkən şərəf və ləyaqətini gözləmir, özlərini axırıncı yola qoyurlar. Ona görə də sevilirlər və xalq onların adıyla adlandırılmağı təhqir hesab edir.

Hazırda məşhur telejurnalistimiz deyir ki, yox, bir çox sözlər var ki, təhqir deyil. Əlbəttə, ayrı-ayrılıqda "qəhvə" və "oğlu" sözü təhqir deyil. Amma sən birinə "qəhvə oğlu" deyəndə, hamı bilir ki, hansı hərfi necə dəyişmişən və nə demək istəyirsən. Üstəlik, bildiyimiz qəhvənin oğlu-qızı olmur, tozu, dənəsi, ağacı olur.

Söz oynatmağa qalsa, vallahi, papaq altında elə oğullar var, sözləri elə oynadılar, sirkədə bir əlində altı şar oynadan artistlər belə mat qalar. Bir ara dəb düşmüşdü, gənc jurnalistlər sosial şəbəkədə hansısa mövzuda məşhur sözoynadana təqlid edə-edə status yazır, söz oynadırdılar. Həm gülməli, həm də ibrətamiz alınırdı, amma sonra onlar bu vərdişlərini tərgitdilər, gördülər ki, camaatı sözdən iyrendirirlər.

Sözləri hərləyib-fırlayib kimisə təhqir etməyə nə var ki. Məsələn, birinə "oğraş" deməzsən, amma belə deyərsən: "O, dövlətçilik maraqlarına görə öz ömür-gün yoldaşının vəzifəli şəxslə görüşünü təşkil edən və bu zaman heç bir qısqanclıq hiss keçirməyən kübar bir şəxsdir". Amma hamı da o "kübar şəxs" in mahiyyətinin nə olduğunu biləcək, qah-qah güləcək. Bəs cümlədə təhqir varmı? Yoxdur. Sözlərin heç biri özündə təhqir daşımır. Cümlənin məğzinə gəlincə, özündə bir barrel qan daşıyır. Əgər adam gerçəkəndə də "kübar şəxs" deyilsə, gəlib o sözü deyənə vurmaldır - nəylə vurar, özü bilər.

Bu, qaydaya çevrilsə, onda bu cür ibarəpərdazlıqla yazmağı bacaran adamlar qəzetdə-saytda, ekranda-efirdə xoşlarına gəlməyən şəxsləri təhqir edə-edə gedəcəklər və bir gün zibili çıxacaq.

Ona görə də Bəxtiyar Hacıyev deyir ki, yuxarılar bu cür danışanların ağına bir azca senzura qoysunlar ki, onlar da hər verilişdə mütləq kimisə təhqir etməsinlər, kiməsə rəhmət oxutmasınlar.

Rəhmət məsələsinə gəlincə, bu, adətən həftənin birinci günləri olur. Çünki tamaşaçılar bazar günü efirə verilən verilişə baxır, öz emosiyalarını birinci gün izhar etməyi üstün tuturlar.

Son zamanlar Dağlıq Qarabağ məsələsinin həlli istiqamətində aktivləşmə müşahidə olunur. Yanvarın 16-da Azərbaycan və Ermənistanın xarici işlər nazirlərinin görüşü, ardınca Davos Forumunda prezident İlham Əliyevin Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla görüşü buna dəlalət edir.

Politoloq Eldar Namazov

mövzu ilə bağlı "Yeni MUSA VAV"a önəmli açıqlamalar verdi. O, öncə Azərbaycanla Rusiya arasındakı münasibətlərdə soyuqluğun yaranması barədə onda hər hansı informasiyanın olmadığını söylədi: "Bunu əsaslandırılan faktlara da malik deyiləm. Əksinə, Ermənistanın Rusiya və ABŞ-la münasibətlərində Qarabağ məsələsi ətrafında ciddi problemlər yaranıb. Rusiya ilə problemləri daha böyükdür. Kreml Ermənistandakı hakimiyyət dəyişikliyi qəbul etmir, Paşinyan hakimiyyətinə münasibəti çox mənfi edir. Ruslar bunu MDB məkanındakı inqilabların tərkib hissəsi kimi qəbul edirlər. Rusiya tərəfi Paşinyana təzyiqli mexanizmi çərçivəsində Qarabağ məsələsindən məharətlə istifadə edir. Ən maraqlısı odur ki, belə bir vəziyyətdə ABŞ gedən bu proseslərdən istifadə edib Ermənistanı şirnikləndirici vəd vermək əvəzinə rəsmi İrəvanı əməli-başlı sıxır. Ermənistanı sıxır ki, Dağlıq Qarabağ məsələsində Azərbaycanla razılığa gəl. Tramp bu yaxınlarda Paşinyana baş nazir olması münasibətilə təbrik göndərmişdi. Bu, 4 cümlədən ibarət təbrik məktubu idi. Təsəvvür edin ki, 4 cümlənin ikisində Qarabağ məsələsində güzəştə get mesajı var idi. Növbəti cümlədə deyir ki, Ermənistanın inkişafı üçün ABŞ dəstək verər, amma bunun üçün Dağlıq Qarabağ probleminin həlli daha geniş imkanlar yaradar. Hətta belə məsələləri adətən ört-basdır etməyə çalışan erməni ekspertlər məcbur olub bildirdilər ki, bu təbrik məktubu daha çox ultimatumu bənzəyir. Belə vəziyyətdə təbii ki, Dağlıq Qarabağ ətrafında gedən danışıqlardan erməni cəmiyyəti narahat olmaya bilməz. Hər gün erməni mətbuatı yazır ki, Rusiya da, ABŞ da bizi sıxır, Paşinyan, deyəsən, işğal olunmuş əraziləri Azərbaycana qaytarmaq məcburiyyətində qalıb. Bu gün üçün Ermənistan mətbuatını açsanız, oxuyarsınız ki, ermənipərəst rus politoloqları bildirirlər ki, iyun ayında Paşinyan məcbur olub İlham Əliyevlə saziş bağlayacaq və işğal olunmuş ərazilərin bir hissəsini geri qaytarmağa razılışacaq. İllərlə ermənilərə dəstək verən rus politoloqlar indi bu məzmununda erməni mətbuatına müsahibələr verirlər. Hətta onları ələ salırlar ki, əgər Ermənistan da kiməsə düşünür ki, Dağlıq Qarabağ məsələsində erməni icmasının razılığı olmadan razılıq ola bilməz, onlar romantiklərdir, sadəlövh adamlardır, hər şey birbaşa böyük dövlətlərin təzyiqli və Azərbaycan-Ermənistan rəhbərlərinin danışıqları nəticəsində həll olunacaq, kimdir onlardan soruşan ki, bu addımı ataq ya yox. Mövcud durum bundan ibarətdir. Deyərdim ki, Qarabağ konfliktini başla-

"Qarabağ konfliktini başlayandan Ermənistan bu qədər zəif olmayıb"

Eldar Namazov ortada dolaşan "Qarabağ planı"ndan danışdı

yandan bu günə qədər Ermənistanın mövqeyi hələ bu qədər zəif olmayıb. Ümid edirəm ki, yeni yaranmış situasiyadan istifadə edib torpaqlarımızın azad olunmasına nail ola biləcəyik".

Politoloq Paşinyanın son

Moskva səfərinə də toxundu: "Yanvarın 24-də Paşinyanın Moskva səfəri var. Rusiyada Avrasiya İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının qərargahında Paşinyan çıxış etmək niyyətindədir. Ona görə ki, növbəti sədrlik Ermənistanı keçir. Adətən baş nazir ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrlərdə belə forumlara baş nazirin birinci müavini göndərilir. Bu gün üçün Ermənistan mətbuatını açsanız, oxuyarsınız ki, ermənipərəst rus politoloqları bildirirlər ki, iyun ayında Paşinyan məcbur olub İlham Əliyevlə saziş bağlayacaq və işğal olunmuş ərazilərin bir hissəsini geri qaytarmağa razılışacaq. İllərlə ermənilərə dəstək verən rus politoloqlar indi bu məzmununda erməni mətbuatına müsahibələr verirlər. Hətta onları ələ salırlar ki, əgər Ermənistan da kiməsə düşünür ki, Dağlıq Qarabağ məsələsində erməni icmasının razılığı olmadan razılıq ola bilməz, onlar romantiklərdir, sadəlövh adamlardır, hər şey birbaşa böyük dövlətlərin təzyiqli və Azərbaycan-Ermənistan rəhbərlərinin danışıqları nəticəsində həll olunacaq, kimdir onlardan soruşan ki, bu addımı ataq ya yox. Mövcud durum bundan ibarətdir. Deyərdim ki, Qarabağ konfliktini başla-

alan kimi öz ələmində guya güclü bir maneə etmək qərarına gəldi və Moskva uçuşundan əvvəl guya ABŞ rəhbərliyi ilə telefonla nəyisə müzakirə etmək fikrinə düşdü. Bu, Putinə bir təzyiqli idi ki, ABŞ rəhbərliyi mənimlə telefonla danışır, müzakirələr aparır, mən Moskvada olanda necə mənimlə görüşə vaxt tapmırsan. Paşinyanın bu planı da fiaskoya uğradı. Çünki məlum oldu ki, Trampın onunla telefonla danışmağa vaxtı yoxdur. ABŞ-da ikinci şəxsin belə vaxtının olmadığı məlum oldu. İndi Paşinyan məlumat yayır ki, ABŞ prezidentinin köməkçisi Con Boltonla danışıb, ikitərəfli münasibətləri müzakirə edib. Bu da əslinə qalsa, böyük bənbəşlikdir. Çünki belə məsələləri ölkə rəhbəri ilə digər ölkənin rəhbəri müzakirə edə bilər. Ən azından vitse-prezidentlə müzakirə etmək olardı. Ən pis halda ya Pentaqon, ya da Dövlət Departamentinin rəhbəri ilə danışıqlarda ölkənin rəhbəri nələrsə müzakirə edə bilər. Amma daha prezidentin köməkçisi ilə belə məsələləri müzakirə etmək olmaz. Ermənistanın rəhbərliyi elə gündədir ki, telefon danışıqlarına prezidentin köməkçisi səviyyəsində razılıq verilir, Moskva səfər edən rəhbərə Kreml sahibi görüş üçün vaxtının olmadığı mesajını çatdırır. Bunların əsas səbəbi ermənilərin apardığı işğalçı siyasəti, dövlətlərə qarşı irəli sürdükleri əsassız ərazi iddialarıdır. Arxayındırlar ki, arxalarında Rusiya

və ABŞ-dakı erməni diasporu dayanır. Artıq nə Kreml, nə də ABŞ onlara şərik olmaq istəyir".

E.Namazov Avropa Parlamentində və AŞ PA-nın qış sessiyasında Azərbaycanla bağlı qəbul edilən sərt qərarlara da toxundu: "Qarabağ konfliktinin həllindən daha çox gərəklə çalışmaq ki, ölkədə bir nəfər də siyasi məhbus olmasın. Konflikt var və ya yox, çalışmalıyıq ki, ölkədə hər bir insanın hüquqlarını qoruyaq, beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərdə heç bir gərginlik yaşamayaq. Məsələnin digər tərəfi ondan ibarətdir ki, Qarabağ probleminin həlli təkə regional, təhlükəsizlik və əməkdaşlıq sistemine yox, ümumiyyətlə, qlobal təhlükəsizlik və əməkdaşlıq sistemine təsir edəcək konflikt kimi dünyada dəyərləndirilir. Bu haqda Boltonun Azərbaycan və Ermənistan səfərləri zamanı açıq deyildi ki, bu, ABŞ üçün strateji məsələdir. Bolton misal gətirdi ki, bu, məsələnin həlli qonşu İrəvan fonunda qlobal siyasətin tərkib hissəsidir. Bolton ölkəsinin Qarabağ probleminə həll gözü ilə baxdığını da söylədi. Bu baxımdan Avropada Azərbaycanla bağlı qəbul edilən qərarları Qarabağ məsələsi ilə bağlamayacaq. Hər iki məsələ bizim üçün çox önəmlidir. Dağlıq Qarabağla bağlı atılan hər bir addım bizim üçün önəmlidir. Azərbaycan tərəfi beynəlxalq təşkilatlarla daim yüksək münasibətlər qurmaldır".

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni MUSA VAV"

Eldar Mahmudov hələ də AzTV-yə gizli tapsırıqlar verirmiş - sensasion iddialar

Sabiq nazir hakimiyyətdəki məmurlar, hətta sənət adamları haqda qadağalar tətbiq edib, Alışanovu işdən çıxarıldığı günədək öz adamları vasitəsilə nəzarətində saxlayıb

2015-ci ilin oktyabrında MTN çetəsinin işindən sonra məlum oldu ki, sabiq nazir Eldar Mahmudov bir sıra nazirlikləri öz nəzarəti altına alıb, orada özünün adamlarını yerləşdirərək öz aləmində "dərindən dövlət" qurubmuş. Tezliklə bu işə bir sıra dövlət məmurlarının işdən çıxarılması və həbsi ilə nəticələndi. Amma bu çetənin tam işə olunmadığı barədə iddialar hələ də var. O zaman Eldar Mahmudovun ən yaxın adamları sırasında bu günlərdə işdən çıxarılan AzTV sədri Arif Alışanovun da adı vardı. Məsələn, iddia olunurdu ki, Arif Alışanov Eldar Mahmudov və dəstəsini maliyyələşdirənlərdən olub. Məlumatla görə, Arif Alışanovun Eldar Mahmudovun "tələsinə" düşməsinin səbəbkarı kürəkəni Orxan Əkbərov olub. Bildirilir ki, Orxan Əkbərov hələ 2012-ci ildə Vaşinqtonda təşkil olunan bir tədbirdən sonra Pensilvaniyaya gedərək Fətulla Güllənlə görüşüb. Onun Fətulla Gülləndən bir çox məsələlərdə məsləhət aldığı sübut edən həmin görüşün dəlilləri MTN-ə göndərilib. Bu faktlardan istifadə edən Eldar Mahmudov ildə dövlət büdcəsindən 40 milyondan çox vəsaiti sümürən AzTV şəfini "aylığa" otuzdurub. Üstəlik, ona müəyyən adamlar - o cümlədən hakimiyyətdəki məmurlar, hətta sənət adamları haqda göstərişlər verib, onların ekranında görünməsi və təbliğini sifariş edib. Eləcə də bəziləri ilə bağlı da qada-

ğalar tətbiq edib. Amma media bu məsələnin üzərinə də çox gedə bilmədi.

A. Alışanov isə keçmiş milli təhlükəsizlik naziri ilə əlaqələrinin olmadığını "sübut etmək" üçün hətta onun atası akademik Əhməd Mahmudovla bağlı AzTV-nin hazırladığı verilişləri dövlət televiziyasının arxivindən silib. Bu barədə yazan yerli medianın xəbərində deyilirdi ki, AzTV-nin sədri bu addımı "MTN işi"ndən narahat olduğuna görə atıb.

Amma müəyyən səbəblərdən azadlıqda qalan E. Mahmudov Alışanovu yenə nəzarətsiz buraxmayıb. A. Alışanovun yanına hələ nazir olduğu

vaxt bir neçə adamını yerləşdirib ki, onların hazırda "təmizlənməsi" prosesi başlanıb. Onlardan biri də Alışanovun "sağ əli"yə çevrilən Nadir Axundov olub. Eldar Mahmudovun bacanağı olan N. Axundovun qohumu nazir olduğu dövərdə AzTV rəhbərliyinin qapısını az qala təkliklə açdığı deyilir.

Yanvarın 24-də "Mədəniyyət" kanalının müdir müavini Nadir Axundovun işdən çıxarılması barədə xəbər yayılıb (qafqazinfo). Amma sonra bu xəbər təsdiqlənməyib. Virtualaz.org isə yazır ki, N. Axundov hələ AzTV-də işlədiyi

müddətdə bir sıra qalmağalar və rüşvət ittihamları ilə gündəmə gəlib. İxtisasca fleyta ifaçısı olan N. Axundov keçmiş milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovla qohumluq əlaqələrinin istifadə edərək televiziyaya istədiyi kimi idarə edib. Əvvəl AzTV-nin Mədəniyyət Departamentinin rəhbəri olub, amma rüşvət alması ittihamlarından sonra "mədəniyyət" kanalına sədr müavini təyin olunub. Lakin burada da Muğam müsabiqəsi zamanı iştirakçılardan rüşvət alması, münsiflər heyətinin üzvlərini idarə etməsi kimi iddialar səsləndirilib.

□ "Yeni Müsavat"

Anar Məmmədovun məşhur göydələni sökülür, yoxsa...

Ötən ilin aprelində yanğın olan apartamentin fasadı tam dəmir çərçivələrə alınıb; binanın təmirə hazırlandığı, yoxsa söküləcəyi haqda "Garant-Holding"dən şərh almaq mümkün deyil...

Sabiq nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun oğlu, "Garant-Holding"ın prezidenti Anar Məmmədovun Bakıdakı 33 mərtəbəli hoteli ilə bağlı yeni gəlişmələr var. Nəsimi rayonunda, Həsən Əliyev küçəsində tikilmiş apartamentin fasadı tam dəmir çərçivələrə alınıb. Yanvarın 24-də orada müşahidə apararaq əməkdaşımız artıq bir müddətdir ki, davam edən bu dəmir çərçivələrin niyə qurulması ilə maraqlanıb. Amma iş icraçıları heç bir məlumat verməyiblər. Müşahidə onu göstərir ki, adətən bu cür dəmir çərçivələr binaların fasadları dəyişdirilərkən qurulur. Məlumdur ki, ötən ilin aprelində hotelin üst qatında yanğın olub və bezi hissələr yararsız hala düşüb.

Hələ bir müddət əvvəl belə iddialar vardı ki, Məmmədovlar Bakıdakı "Yelkən-hotel"i (əvvəlki adı "Trump Tower Bakı") Türkiyədən olan bir iş adamına satıb. Yelkən formasında tikilən bina 72 apartament və 189 hotel otağından ibarətdir. Sahələri 84-dən 890 kvadrat metrədək dəyişən 70-dən çox apartamentin uzunmüddətli icarəyə verilməsi nəzərdə tutulurdu. Hotelin ərazisində qapalı hovuzlu SPA-kompleks, fitnes mərkəzi, biznes mərkəzi və təmtəraqlı restoran inşa olunub. Hotelin birinci mərtəbəsində konfrans zalı, nahar zalı və bar, 500 kvadrat metr sahəsi olan qəbul zalı yerləşir. Tikilinin dizaynı mənzil qərarqahı Londonda yerləşən "Mixity Design Ltd" şirkəti tərəfindən hazırlanıb. Hotelin əsas səhmdarlarından biri rəsmi olaraq Anar Məmmədovdur və 2008-ci ildə başlayan tikintini də onun şirkəti həyata keçirib.

Hotelin hələ 2015-ci ildə Avropa Oyunları ərəfəsində istifadəyə verilecəyi məlum idi, bu barədə rəsmi mənbələr hələ bir il əvvəl məlumat yaymışdı. Gözlənilirdi ki, Bakıya xüsusi bir yaraşmaq verən bu hotel Avropa Oyunlarındakı istifadəyə verilecək. Avropa Oyunları o zaman hələ "Trump Towers" adlanan bərdin həm tanınması, həm də təbii ki, qazanc əldə etməsi üçün yaxşı şans yaradırdı. Amma hotelin bəxti o bağlanan bağlandı. Bir müddət sonra Z. Məmmədov gövəndən alındı, Anar Məmmədov isə Bakını bərdəlik tərk etdi.

Az qala 4 ildir ki, eyni vəziyyətdə qalan hotelin fasadında xüsusi qurğuların quraşdırılması, ümumiyyətlə, hotelin sökülə biləcəyi ilə bağlı xəbərləri yenidən aktuallaşdırıb. Bildirilir ki, o istiqamətdə yolun genişləndirilməsi nəzərdə tutulur. Bu göydələnin strateji baxımdan uyğun olmayan yerdə tikilməsi nəqliyyatın hərəkətini məhdudlaşdırır. Amma hazırda binanın təmirə hazırlandığı, yoxsa söküləcəyi haqda "Garant-Holding"dən heç bir şərh almaq mümkün deyil.

Məmmədovların hökumətinə bərdəlik son qoyulduğu və bir daha əl-qollarını açma bilməyəcəklərini nəzərə alsaq, onların hoteli satdıqları variantı daha inandırıcı görünür. Mümkündür ki, yeni sahib də Məmmədovları xatırladan fasadda dəyişiklik etmək istəsin.

Yada salaq ki, Məmmədovlara məxsus Qubadakı beşulduzlu "Quba Rixos" hoteli ötən il rebrendinq edilib.

Hotel 2018-ci il aprelindən "Quba Palace" adı ilə fəaliyyətə başlayıb. Qeyd edək ki, Azərbaycanda ilk və yeganə qolf meydançasına malik keçmiş "Rixos" hotel kompleksi 2013-cü ildə istifadəyə verilib.

□ ORXAN,
"Yeni Müsavat"

AzTV-də 2 ölkə bürosu bağlandı, 2 təmsilçi geri çağırıldı

Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində (AzTV) kadr islahatları davam etdirilir. Yeni təyin olunan sədr əvəzi Rövşən Məmmədov sələfi Arif Alışanovun kadrlarını televiziyadan kənarlaşdırmağa başlayıb. Bu günlərdə AzTV-nin baş mühəndisi Knyaz Mehdiyevin, kadr və xüsusi işlərin idarə edilməsi departamentinin rəisi Mansur Bayramovun, sədrin texniki məsələlər üzrə müavinləri - Nazim Mürsəlov və Zaur Hüseynzadənin telekanaldan uzaqlaşdırıldığı bildirilir.

"Report"un əldə etdiyi məlumata görə, Rövşən Məmmədov qurumda keçirilən daxili iclasda AzTV-nin Böyük Britaniya və Yaponiya bürosunun bağlanması, Ukrayna və Şərqi Avropa üzrə təmsilçisinin isə geri çağırılaraq işdən azad edilməsi barədə qərar qəbul edib. Bundan başqa, QSC-nin daxili strukturlarında da bir sıra şəxslərin vəzifəsindən azad edilməsi barədə qərar qəbul edilib. Qeyd olunan bürolardakı təmsilçilər təhvil-təslim üçün Bakıya çağırılıblar. Əldə olunan məlumata görə, aparılan bütün kadr islahatlarına səbəb

onların fəaliyyətilərində yol verdikləri ciddi nöqsanlardır.

Xatırladaq ki, yayılan məlumata görə, AzTV-də audit yoxlamaları başlanılıb. "Həyata keçiriləcək planlı yoxlama isə 2017-2018-ci illəri əhatə edəcək. Bunu teleradio şirkətinin maliyyə idarəsinin rəisi vəzifəsindən çıxarılan Şahrza Əliyev də təsdiqləyib.

"Maraqlı məqam odur ki, M. Alışanova A. Alışanovun həyat yoldaşdır. 2003-2007-ci illərdə Milli Televiziya və Radio Şurasının üzvü və sədr müavini olmuş M. Alışanova 2007-ci ilin oktyabr ayında Milli Məclisin

qərarı ilə Hesablama Palatasının auditoru təyin edilib. Ancaq M. Alışanovun fəaliyyət istiqaməti teleşirkətlərin auditi ilə bağlı olmayıb. Daha çox sosial yönümlü qurumları yoxlayıb". Bakupost.az-ın yaydığı məlumatda belə deyilir.

Qeyd edək ki, Azərbaycan

prezidenti İlham Əliyevin yanvarın 15-də imzaladığı sərəncamla Arif Alışanov qurumun sədri vəzifəsindən azad olub. Dövlət televiziyasının sədri vəzifəsinin icrası tanınmış jurnalist, sədr müavini vəzifəsini tutmuş Rövşən Məmmədova tapşırılıb.

Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin iclasında deputatlar Musa Quliyev və Araz Əlizadə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin ünvanına ittihamlar səsləndiriblər.

Komitənin sədr müavini Musa Quliyev sosial şəbəkələrdə nazirliyin özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində əhaliyə verdiyi qoça və xəstə heyvanların şəklinin yayılmasına diqqət çəkib: "Mən bilmirəm bu nə qəder əsaslıdır və ya obyektivdir. Biz qoça heyvanların da şəklini sosial şəbəkədə görürük. Bunlarla bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi daha interaktiv işlər görməlidir. Mətbuat xidməti işini yaxşı görür, amma bu məsələlərə daha operativ cavab verilməlidir".

Deputat Araz Əlizadənin çıxışı isə daha kəskin olub: "Ölkə başçısı əlindən gələni edir, yerdəki məmurlar prezidentin əməyini yerə vururlar. Sosial şəbəkələrdə şəkilləri yayılan özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində insanlara verilən xəstə heyvanlar məsələsi düzdür. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində düşünülməmiş qərar qəbul edilir. Özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində əhaliyə verilən heyvanlar yerli heyvanlardır. Əslində insanlara cins heyvanlar verilməlidir ki, onlar onu inkişaf etdirsinlər, saylarını artırınsınlar və bir nəticə əldə etsinlər. Nazirlik deyir ki, sənə verilən xəstə heyvan öldüsə, bizi ver məhkəməyə. Sən öz cibindən almırsan ki, bu heyvanı, buna büdcədən cənab prezident tərəfindən pul ayrılır. Olmaz belə. İnsanlara hörmət et-

Deputat naziri "özünü yuxarıdan aparmaqda" suçladı-dərhal cavab gəldi

Milli Məclisin komitə iclasında əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri ittiham olundu, nazirlikdən dərhal reaksiya verildi

Sahil Babayev

Araz Əlizadə

mək lazımdır. Bu gün insanlara verilən əksər heyvanlar bazara çıxarılan heyvanlardır. Bazara hansı heyvanlar çıxarılır? Kəsil-mək üçün 600-700 manatlıq heyvanlar çıxarılır. Amma müraciət edən insanlara bir neçə minlik yazılır həmin heyvanlar. İndi həmin insanlar həmin xəstə

heyvanlarla özünü və ailəsini necə dolandırınlar?

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev gəncdir, çox gözəl, amma artıq yuxarıdan gedir".

Əmək və sosial siyasət komitəsinin iclasında deputatların səsləndirdikləri itti-

hamlara Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi reaksiya verib. Qurumdan bildiriblər ki, özünüməşğulluq proqramının icrası çərçivəsində proqram iştirakçılarının mal və materialların verilməsi prosesi həmin vətəndaşların biznes-planlarına uyğun şəkildə

aparılaq, bu prosedə onların məmnunluğu prinsipinə xüsusi diqqət yetirilir:

"Əhaliyə mal və materiallar təqdim edilərkən vətəndaşların aktivlərdən məmnun olub-olmaması nəzərə alınır. Hər hansı iştirakçı razı qalmadığı halda həmin şəxsə yenidən mal və materiallar, o cümlədən mal-qara təqdim edilir.

Ümumilikdə, özünüməşğulluq proqramı 2018-ci ildə 6,5 dəfə genişləndirilib, 7896 müraciətdən 7267 nəfəri biznes planlarını uğurla müdafiə edib. Artıq 5500-dən çox ailə aktivlərlə təmin olunaraq kiçik ailə təsərrüfatlarını yaradıb.

Aktivlər təklif olunan minlərlə insan arasında bir neçə narazı şəxsin ola bilməsi də təbii haldır. Ötən il verilmiş aktivlərin keyfiyyəti ilə bağlı iştirakçılar arasında keçirilmiş monitorinq zamanı da aktivlərdən şikayət edənlərin proqram iştirakçılarının 0,4 faizini təşkil etdiyi müəyyən olunub (təqdim olunmuş 29 min baş mal-qaradan cəmi 119-u üz-

rə). Nazirlik həmin iştirakçıların haqlı narazılığına uyğun olaraq müvafiq tədbirlər görüb. Yeni belə olduğu halda aktivlər yeniləri ilə əvəzlənir. Sonda vətəndaş razılıq əlaməti olaraq aktı imzalayır. Bu prosesin vətəndaşın razılığı ilə videoçəkilişi də aparılır".

Qeyd olunub ki, proqramın icrasına, xüsusilə də podratçı şirkətlər tərəfindən aktivlərin verilməsi prosesinə nazirlik tərəfindən daimi nəzarət həyata keçirilir: "Hər hansı araşdırma aparılmadan, əsas olmadan, bəzi şəxslərin sosial şəbəkələrdə yaydığı provokasiya xarakterli məlumatlara görə mühüm sosial-iqtisadi əhəmiyyəti olan özünüməşğulluq proqramının icrası işləri barədə mənfəət rəy yaratmağa çalışmaq məsuliyyətli və peşəkar yanaşma deyil. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən əhaliyə göstərilən bütün xidmətlər üzrə sosial ədalət və qanunvericilik prinsipləri rəhbər tutulur".

□ **E. MƏMMƏDLİYEV,**
"Yeni Məsəvat"

Azərbaycanlıların ən çox İrana axışmasının üç sirri...

"Müjdə" və "Viktoriya" düyülləri, "Alima" pendiri, cehizlik, soba və xəstəxanalar...; **Adil Qeybullayev:** "İrandan qayıdıb vəziyyəti ağırlaşan, narazı gələn xəstələr də az deyil..."

2018-ci ildə xarici ölkələrə gedən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı əvvəlki illə müqayisədə 19,5% artaraq 4 908,1 min nəfər olub. Bu sırada liderliyi İran edir. Ölkə vətəndaşlarının 33,6%-i İrana, 29,2%-i Gürcüstan, 18,9%-i isə Rusiyaya səfər edib.

Bu statistikada 12,3%-i Türkiyəyə, 1,4%-i Ukraynaya, 0,9%-i BƏƏ-yə, 3,7%-i isə digər ölkələrə səfər edib. Xəbəri Dövlət Sərhəd Xidməti yayıb.

Azərbaycanlıların İrana daha çox səfər etməsinin üç əsas səbəbi var: ticarət, səhiyyə və Məşhəd ziyarət etmək. İlk növbədə alış-veriş

edənlər üstünlük təşkil edir.

İranda qida və geyim məhsullarının ucuz olması azərbaycanlıların ora axın etməsinə səbəb olub. Xüsusən cənub zonasından İranda Astaraya gedənlər çoxdur. Vətəndaşlar yağ, düyü, xama, müxtəlif ərzaqlar alırlar. Ondan əlavə, cehiz alanlar da az deyil. İrandan xalça-palaz,

çil-çıraq, ucuz geyim alanlar var.

"Bu dəqiqə ən çox İrandan xalça gətirilir. Məsələn, bizdə 400 manata olan xalça orada 100 manatdır. İkincisi, maşın təkəri çox alınır. İranda bir təkər 25 manatdır. "Müjdə" və "Viktoriya" düyülləri çox gətirilir. Cənub zonasında xeyir-şər məclislərində bu düyülərdən çox istifadə edilir.

Bundan başqa, velosiped, İran qaz sobaları alınır. "Lənkeranda çoxu kombiləri söndürüb, İran sobaları yandırır" - deyər, İrana tez-tez bazarlığa gedən lənkeranlı Malik bizimlə söhbətində bildirir.

Onun sözlərinə görə, yuyucu toz, İran qaymağı, "Alima" pendiri, suvenirlər gətirilir: "Qab-qacaq, ləyən hər şey orada ucuzdur deyər gətirirlər".

Azərbaycanlıları İrana aparan ikinci mühüm səbəb isə səhiyyə ilə bağlıdır. Xəstəliyi olan insanlar qonşu dövlətə axışır. İran həkimlərinə olan inam və diaqnozların düzgün qoyulması, dərmanların

Azərbaycanla müqayisədə ucuz olması vətəndaşlarımızı İran xəstəxanalarına getməyə vadar edir. İranda lazım olan dərman preparatlarının 95 faizi ölkədə istehsal olunur.

Statistikaya görə, ölkə hər il azı 50 adda yeni dərmanı dünya bazarına çıxarır. Bir neçə dünya şirkətlərinin inhisarında olan bəzi dərman preparatlarının istehsalı da İran tibbinin uğurlarındandır.

SPİD-in qarşısını almaqda və müalicəsində istifadə olunan "İmod", diabet xəstələrinin ayaq yaralarını müalicə etmək üçün hazırlanan "Angipars", Hepatit C-nin müalicəsində istifadə olunan "İnterferon pegile" və digər dərmanların müəlliflik hüququ İranlı mütəxəssislərə məxsusdur.

İnsanlar müalicə üçün daha çox Təbriz, Ərdəbil və Urmiyaya gedir. İranın dövlət səhiyyə müəssisələrində müayinələr zamanında pulsuz olub, xarici vətəndaşlar üçünsə nəzərdə tutulmuş qiymət cədvəli olub.

Bu qiymətlər özəl klinikalardakından yüksək deyil. Azərbaycandan İrana təxmini bir milyona yaxın adam keçir. Onlardan nə qədərinin məhz müalicə məqsədilə getdiyi dəqiq açıqlanmasa da, reallıq öz sözünü deyir.

Ən nəhayət, İrana gedənlərin çox olmasının sonuncu səbəbi Məşhəd şəhərinə ziyarətdir. Azərbaycan şieləri İmam Rzanı ziyarətə gedirlər.

Professor Adil Qeybullayev "Yeni Məsəvat"a bildirdi ki,

Azərbaycandan İrana xəstəxanalarına üz tutanlar həddən ziyadə çoxdur. Onun sözlərinə görə, tibbi turizm dünyanın hər yerində var: "Türkiyədən və Avropadan Amerikaya da gedənlər olur. Ancaq icbari tibbi sığorta olan ölkələrdə bu axın məhduddur. Təəssüf ki, bizdə icbari tibbi sığorta yoxdur. İkincisi, İranda müalicə xərclərinin az olması insanları ora cəlb edir. Eyni zamanda peşəkarlıqdan və müalicənin nəticəsindən narazı qalanlar da var. Ona görə İrana gedən həddən ziyadə çoxdur. Bu da milli səhiyyənin güvənli olmamasıdır".

A.Qeybullayevin fikrincə, Azərbaycanda vəzifəli yerli səhiyyəyə etibar etmərlər:

"Əgər onlar xaricdə müalicə olunurlarsa, sadəcə vətəndaşları onlayır ki, məmurlar öz səhiyyəyə güvənmirlər. Ondan bu səhiyyə kimin üçün yaradılıb? Digər tərəfdən, İranda inflyasiya olub, pul dəyərini çox itirib və hamı ora ucuz müalicə olunmağa gedir. Sizə deyim ki, İrandan qayıdıb vəziyyəti ağırlaşan, narazı gələnlər də az deyil. İnsanlar bəzən müalicədən razı olurlar. Bu, heç də İran səhiyyəsinə aşağılama kimi çıxmasın. Onların farmakoloji sənayesi var, Qərb standartlarına uyğundur. Bunu etiraf etmək lazımdır. Ona görə Avropada təhsil alan kadrlarımızın qayıdışı, müasir tibbi avadanlıqların olması görünür ki, yetərincə deyil, icbari tibbi sığorta olmalıdır".

□ **Emil SALAMOĞLU**
"Yeni Məsəvat"

NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberq bu ilin martında Gürcüstana səfər edəcək. Bu barədə baş katib Gürcüstan prezidenti Salome Zurabişvili ilə Brüsseldə keçirdiyi birgə mətbuat konfransında bildirib. Baş katib deyib ki, səfərin məqsədi Gürcüstan hökuməti və liderləri ilə tərəfdaşlıq barədə müzakirə aparmaqdır: "Mən həmçinin NATO təlimlərinə də baş çəkəcəyəm. Bizim məqsədimiz tərəfdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsidir".

Gürcüstanın NATO-ya üzv qəbul olunmasına gəlincə, Y.Stoltenberq qeyd edib ki, bu məsələ ilə bağlı həm Gürcüstan, həm də Alyans qərar verməlidir: "Bu prosedürə kiminsə müdaxilə etmək hüququ yoxdur. Biz Rusiya kimi böyük ölkələrin öz maraqlarını qurmağına heç zaman yol verməyəcəyik. Onların bu məsələlərlə bağlı qərar qəbul etmək hüquqları olmayacaq".

Gürcüstanın baş naziri Mamuka Baxtadze isə ABŞ-ın "CNBC TV" kanalına müsahibəsində deyib ki, NATO-ya üzv olmaq Gürcüstanın əsas arzudur və Tiflis bu istəyə tam sadıqdır.

O bildirib ki, Gürcüstan əhalisinin böyük əksəriyyəti NATO-ya inteqrasiyanı dəstəkləyir: "Gürcüstan NATO və Avropa İttifaqına üzvlüyü məqsəd kimi görür. Son illərə nəzər yetirsək, görürük ki, Gürcüstan bu yolda böyük uğurlar əldə edib. Ötən il Brüsseldə konfrans zamanı NATO bir daha təsdiq etdi

NATO sərhədimizdə

Hərbi blokun qonşuluğumuzda özünə yer etməsi Azərbaycana və bölgəyə nə vəd edir?

ki, Gürcüstan nə vaxtsa Alyansa üzv olacaq. Buna görə də biz dəstək almışıq və NATO ilə münasibətlərimizi yeni səviyyəyə qaldırmaq istəyirik".

M.Baxtadze qeyd edib ki, Gürcüstanın məqsədi regionda iqtisadi qovşağa çevrilməkdir: "Gürcüstan coğrafi mövqeyi baxımından iqtisadi hab olmağa

"təbii namizəd"dir. Ölkəmiz də nəzərdə tutulan çıxışı olmayan səkkiz ölkə üçün darvaza rolunu oynayır. Bu ölkələrin əhalisi 100 milyon insana yaxındır və dünyanın ən sürətlə inkişaf edən istehlakçı bazarlarıdır".

Ekspertlər hesab edir ki, NATO-nun Gürcüstanda bu qədər möhkəmlənməsi bölgə döv-

lətlərinə, o cümlədən Azərbaycana da təsirsiz düşməyəcək.

Politoloq Natiq Miri "Yeni Müsavat"a şərhində bildirdi ki, NATO istər-istəməz Azərbaycanın sərhədlərinə yaxınlaşacaq və yaxın gələcəkdə rəsmi Bakı seçimi etmək məcburiyyətində qalacaq: "Gürcüstanın NATO üzvlüyünə və ya inteqrasiyanın

gücləndirilməsinə razılıq verilsə, bu, NATO-nun Cənubi Qafqazda çox ciddi şəkildə möhkəmlənməsinə şərait yaradacaq.

NATO Azərbaycanla da hərbi əməkdaşlığa maraq göstərir. Digər tərəfdən, NATO sturkturları Azərbaycanın ərazi bütövlüyü məsələsində qətiyyətli mövqə nümayiş etdirir. Dağlıq Qarabağ probleminin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli yanasmasına dəstək verirlər. NATO-nun bu yanaşması istər-istəməz Azərbaycanla NATO arasındakı əməkdaşlığın genişləndirilməsinə zəruri edir".

Ekspertin sözlərinə görə, Bakı birbaşa NATO və ABŞ-la hərbi əməkdaşlığın genişlənməsi məsələsində bir qədər ehtiyat etsə də, digər NATO üzvü olan qardaş Türkiyə ilə hərbi əməkdaşlığı genişləndirməkdən çəkinmir: "NATO-Azərbaycan münasibətlərinin NATO-Gürcüstan münasibətləri səviyyəsinə indiyə qədər gəlib çatmamasının səbəblərindən biri Bakının Rusiyanın

mövqeyini nəzərə almasıdır. Rusiya hakimiyyətinin özü də NATO-nun Cənubi Qafqaz ölkələri ilə əməkdaşlığından narahət olsa da, Bakı-Ankara hərbi əməkdaşlığını özü üçün təhlükə kimi qiymətləndirmir. Çünki bilir ki, Azərbaycan-Türkiyə hərbi əməkdaşlığı Rusiyanın əleyhinə yönəlməyib, həm də Kreml eyni dilə və kökə malik Azərbaycanla Türkiyənin hərbi və siyasi ittiqaqını da zərurətdən irəli gəldiyini anlayır. O da artıq bellidir ki, Rusiya nə qədər cəhdlər etsə də NATO onun ətrafında bir həlqə qurmaqda davam edir. Gürcüstan bu həlqənin ən vacib hissəsidir və Moskva prosesin qarşısını ala bilmir. ABŞ və NATO Rusiyanın qonşuları ilə əməkdaşlığı daha da genişləndirmək istəyir. Baltik ölkələri, Ukrayna, Moldova, Gürcüstan bu əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını gizlətmirlər. Çünki Rusiyadan təhlükə gözləyirlər. Azərbaycan NATO-nun Qərbdən gələn ehtiyatı etsə də, ordu quruculuğu məhz NATO standartlarına əsaslanır. Azərbaycan NATO ilə əməkdaşlığa üstünlük verməlidir".

□ **Etiyar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

"Hüquqi və vəzifəli şəxslərlə bağlı cərimə 20 min manatadək artıb"

Əli Hüseynli: "Məhkəmələr də haqlı olaraq çox hallarda vətəndaşların iddialarını təmin ediblər"

Bələ yanaşma var ki, son illər ölkədə qanunvericiliyin sərtləşdirilməsi prosesi gedir. Elə Milli Məclisin ötən ilki iclaslarında bununla bağlı bir sıra qanunlar qəbul edildi, yaxud qanunlara əlavə və dəyişikliklər edildi. Məsələ ilə əlaqədar parlamentin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli ilə söhbət etdik.

- Əli bəy, 2019-cu ilin ilk günündən etibarən vergilərlə bağlı sahibkarlara ciddi güzəştlərin tətbiq olunmasına başlanılması ilə paralel olaraq sərəti sanksiyalara da start verilib. Bəzi vətəndaşlar, xüsusilə də sahibkarlar narahatlıqlarını ifadə edirlər. Onlara "qanunun sərəti üzünü" ilə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Həqiqətən də son bir neçə ildə bizim hüquq pozuntularının qarşısının alınması ilə bağlı cəza mexanizmlərimiz daha çox maliyyə sanksiyaları və cərimə formasına keçməyə başladı, bunu yaqın müşahidə etdiniz. Yəni maliyyə və cərimə sanksiyaları. Amma eyni zamanda paralel olaraq biz şəffaflığın artırılması ilə bağlı da mexanizmlər yaratdıq. Əslində bu, korrupsiyaya qarşı mübarizə ilə bağlı ölkədə həyata keçir-

rilen yeni siyasətin tərkib hissəsi idi. Çünki sadəcə, cəzanın verilməsi, deyək ki, hər hansı əmələ görə azadlıqdan məhrum edilmə və s. istənilən effekti vermir. Dövlət qarşısına belə bir məqsəd qoymayıb ki, mütləq insanın azadlığı məhdudlaşdırılsın. Ümumiyyətlə, iqtisadi sahədə əgər ziyan dəyibsə, onun dövlət büdcəsinə bir və ya bir neçə qat ödənməsi dünya təcrübəsində çoxdan yer almış bir məsələdir. Bax, bu baxımdan sizinlə razıyam ki, həqiqətən də son dövrlər əvvəlki illərlə müqayisədə cərimə sanksiyaları, ümumiyyətlə, maliyyə sanksiyaları bir neçə dəfə yox, hətta bəzi hallarda on dəfə artıb. Məsələn, 100 manat idi, olub min manat. Hüquqi və vəzifəli şəxslərlə bağlı elə cərimə sanksiyalarımız var ki, məbləğ 20 min manatadək artıb.

- Burada opponentlərinizin yanaşması belədir ki, axı bunu ödəmək imkanı olmur. Siz qanunları qəbul edərkən sahibkarın imkanlarını nəzərə alırsınız?

- Əlbəttə, burada məqsəd ondan ibarət deyil ki, ödəmək imkanı olsun. Məqsəd ondan ibarətdir ki, vətəndaş bundan məhrum edilmə və s. istənilən effekti vermir. Dövlət qarşısına belə bir məqsəd qoymayıb ki, mütləq insanın azadlığı məhdudlaşdırılsın. Ümumiyyətlə, iqtisadi sahədə əgər ziyan dəyibsə, onun dövlət büdcəsinə bir və ya bir neçə qat ödənməsi dünya təcrübəsində çoxdan yer almış bir məsələdir. Bax, bu baxımdan sizinlə razıyam ki, həqiqətən də son dövrlər əvvəlki illərlə müqayisədə cərimə sanksiyaları, ümumiyyətlə, maliyyə sanksiyaları bir neçə dəfə yox, hətta bəzi hallarda on dəfə artıb. Məsələn, 100 manat idi, olub min manat. Hüquqi və vəzifəli şəxslərlə bağlı elə cərimə sanksiyalarımız var ki, məbləğ 20 min manatadək artıb.

Tutat ki, pasport alınması, daşınmaz əmlakın çıxarışının verilməsi, notariusdan orada da istifadə edilə bilər, burada da. Burada daha müasir şərait yaradılıb. Amma bu, həm də digər orqanları da islahatlar keçirməyə təşviq etdi, o prosesi sürətləndirdi. Məncə, "ASAN Xidmət" in müsbət nəticəsi ondan ibarət oldu ki, digər orqanlarda da paralel olaraq sağlam bir rəqabət yarandı və xidmət göstərməyə başladılar. Beləliklə, vətəndaşın artıq seçimi var. Elə hallar var ki, o, həmin orqana müraciət edir. Proses paralel gedirdi. Biz rüsumların ödənilməsi və s. bağlı neqativ halların böyük bir hissəsinin qarşısını aldıq. Amma elə hallar var ki, onların qarşısını bu yolla almaq olmur, orada cərimə sanksiyaları olmalıdır. Onlar da, qeyd etdiyim kimi, kifayət qədər artırılıb.

- Necə bilirsiniz, cəzaların ağırlaşdırılması insanların vergiləri ödəməyə sövq edəcəkmi? Ola bilirmi ki, bu, əks-effekt versin?

- Belə demək olmaz ki, bu, hər yerdə istədiyimiz effekti ve-

rib. Məsələn, son dövrlər bizə daha çox müraciətlər daxil olur. Zamanında biz kommunal xərclərlə bağlı sanksiyaları artırırdıq. Sayğaclara müdaxilə ilə bağlı ciddi sanksiyalar qoymuşuq. Cərimələr var, sayğaclardan ödənilməlidir. Mən özüm bu yaxınlarda problemlə bağlı "Azəriqaz"ın Bakı Şəhər Satış Departamentində olmuşam. Açıq deyim ki, həm təəccübləndim, həm də məyus oldum. Çoxlu sayda vətəndaşlar müraciət edirdi. Problem ondan ibarət idi ki, onlar sayğaca müdaxilə edib və əksər vətəndaşlar cərimələnib, sayğacları bloklanıb. Mən özüm bir vətəndaş kimi o prosesi həm müşahidə etdim, həm də bu prosesdən keçdim. Bir sıra hallarda o qənaətə gəldim ki, bizim qanunvericiliyin o müddəalardan həm də sui-istifadə olunur. Çünki dövlət orqanları bilməlidirlər ki, vətəndaşın sayğaca müdaxilə məsələsinin sübutu həmin orqanın öz üzərindədir. Orada isə vəziyyət belə idi ki, biz ekspertizaya göndərməmişik, müdaxilə olunub. Vətəndaş isə bundan bixəbərdir və onu fakt qarşısında qoyublar. Bax, belə hallar da olur. Mən deyə bi-

lərim ki, bununla bağlı məhkəməyə çoxsaylı müraciətlər var. Məhkəmələr də haqlı olaraq çox hallarda vətəndaşların iddialarını təmin ediblər. Bu misali çəkməklə onu demək istəyirəm ki, belə hallar olanda biz həm də bu sanksiyalardan sui-istifadə olunmamasını düşünməliyik. Çünki müvafiq strukturlar maliyyə sanksiyalarından sui-istifadə edib vətəndaşları, yaxud fərqi yoxdur, hüquqi şəxsi, vəzifəli şəxsi cərimələməsin.

- Deməli, son nəticədə həmin əməliyyat sahibləri vətəndaş dövlətdən narazı salırlar, eləmi?

- Bəli. Vətəndaş o mənada narazı qala bilər ki, əməliyyatda yetirilməsin. Mən daha dəqiq deyirdim. Yəni elə hallar var ki, vətəndaş ziyanı mütləq ödəməlidir, amma bunu sübut etmək lazımdır. Demək istəyirəm ki, bu hallarda sübut etmək öhdəliyi həmin orqanın üzərindədir. Onda vətəndaş narazı qala bilməz, əgər ona bunu sübut etsələr. Məsələn, mən çəkdiyim misaldə vətəndaşların narazılığını müşahidə etdim.

□ **Elsad PASASOY,**
Musavat.com

Vəzifələrin boş qalmasının səbəbləri

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"İqtidar bağı taxtında,
Müxalif razı baxtında.
Bu dünyanın bu vaxtında
Xalq olmaqdan pisi yoxdu"

(Məlləb Nağı)

Dövlət İmtahan Mərkəzi deyir ki, xeyli dövlət vəzifələrimiz vakantdır. Yəni bombalamboşdur. Bəcarəti olan, xalqa qulluq etmək, ömrünü el yolunda şama döndərmək istəyən varsa, buyursun, imtahan versin, keçib işləsin. Üst-üstə 1500-dən çox vəzifəyə adam lazımdır. Bunların içərisində xeyli yüksək vəzifələr də vardır. Məsələn, "Qaçqınkom"da, Dövlət Turizm Agentliyində, Energetika Nazirliyində aparat rəhbəri, bir neçə nazirlikdə, komitədə şöbə müdirləri, rəis müavinləri, hətta rəislər (!) axtarılır. Özü də işin ironik tərəfi odur ki, kreslosu boş qalanlar arasında məhz adamları işə düzəldəsi adamlar da vardır. Örnək üçün, bu dəqiqə Dövlət Əmək Müfəttişliyinin rəisi, Dövlət Məşğulluq Xidmətinin rəisi axtarılır. Əgər bu vəzifələr boşdursa, qalan vəzifələrə adamı necə tapacağıq? Özünüməşğulluq proqramı nə təhər şiddətlə yayılıbsa, belə çıxır dövlətin məşğulluq idarəsinə müdir olmaq istəyən yoxdur.

Eyni zamanda bu vəzifələrin niyə boş qaldığını təxmin etmək mümkündür. Korrupsiya ilə mübarizənin beləncik mənfəi yanları vardır. Pul yığa bilməyəcəksənsə, Allahın (s) adi yaşayış yeri arayışını ASAN xidmətdə müftə paylayırlarsa, vəzifə nəyə gərəkdir? Hətta indi tamojna belə maraqlı doğurmur, təsəvvür elə, orda poçtla telefon keçirən müdiri də tutub zindana saldılar.

Ümumiyyətlə, bu zindan məsələsi vəzifələrin boş qalmasında mənfəi rol oynayır. Bu məqamda yadıma bir anekdot düşüb, tam bizim temaya uyğundur. Deyir bir nəfər məmur (bu yerini özündən uydurdum, lətifədə vəzifə bildirilmirdi) ölür, qəbirdə iki nəfər gəlir bunun başının üstünü kəsdirir. Soruşur siz kimsiniz, deyirlər biz İnkirle Minkir-ik. Qisası, bunlar başlayır məmurunu çırpmağa. O döyür, bu dincəlir, bu döyür, o dincəlir. Adam döyülməyin arasında birtəhər başını qaldırıb deyir bir dəqiqə əl saxlayın, sözüm var. Mələklər dayanırlar. Məmur deyir: "Ay balam, nə həşirdir? Bu qədər işgəncə olarmı? Elə bu cür eləyirsiniz ki, heç kim bura gəlmək istəmir də bel!"

İndi lətifəmizin qüvvəti, çoxlu vəzifəli adamı tutub içəri basırsansa, millətdə vəzifələrə marağın soyuması təbiidir. Bu, bazar iqtisadiyyatının əsas qanunlarından biridir: təklif nə qədər mənasız olsa, tələbat o qədər azalacaqdır, qiymət düşəcəkdir. Sözləşmə, dünənki yazımda deputat Xan Hüseyin Kazımlının Narxozda qiymətin əmələ gəlməsi kafedrasında dərs keçməsinə güman kimi yazmışdım, sonra məlumat oxudum, sən demə, keçən ilin sonunda Narxoz rəhbərliyi həmin kafedranı ümumən ləğv edibdir, kişini işdən çıxarıb. Villa orada əldən gedir, kafedra burada. Necə deyirlər, əri döyən arvadı, it də tutdu bir yandan.

Haçan xəbər lentinə baxsan mütləq bir vəzifəli adamı tuturlar. Ya da ən yaxşı halda vəzifəli şəxsin arvadı, atası, baldızı, nə bilim, yeznəsinin şoferinin katibəsi ölür. Qabaqlar niyə vəzifəli şəxslərin arvadları ölmürdü? Çünki vəzifə sağlamlığa müsbət təsir edirdi. İndi isə eləmir. İndi gərək dövlət vəzifəsində xalqa qulluq edəsən. Biabırçılıqdır. Hətta bir dəfə nazirin fotosunu vermişdilər, ayağında sapoq (!), qucağında xəstə qoyun balası (!!), palçıqın, zığın-zıqqanın (!!!) içində durub şəkil çəkdirmişdi. Biz belə şey görməmişik. Yox bir, bəlkə nazir avtobusla, deputat metro ilə işə getsin? Guya bura Danimarkadır, İsveçdir, nə bilim haradır. Elə təbiiyəsiz, təlimsiz, hörmətsiz, böyük-küçük yeri qanmayan ərazilərə oxşamaq bizə yaraşmaz. Bizim öz milli mentalitetimiz var. Bizdə tarixən bəylə plov yeməyən adamlar olubdur ki, birdən bıqları yağa batar.

Bu arada xəbər gəldi ki, dostumuz Venesuelada da prezident vəzifəsinə adam axtarırlar.

Gürcüstandan Azərbaycana qarşı növbəti qeyri-dost, daha dəqiqi, xain addım atılıb. 2019-cu il yanvarın 20-də, yeni Bakıdakı məşum yanvar hadisələrini ildönümündə (!) Gürcüstanın Buqaşen kəndində (Axalkalaki, Cavaxetiya bölgəsi) Dağlıq Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı, erməni hərbi canilərindən olan Mixail Avaqyanın büstünün açılışı olub.

"Yeni Müsavat"ın Jnes.ge portalına istinadən verdiyi xəbərə görə, abidənin açılışına öncədən "ciddi hazırlıq işləri" görülüb. Belə ki, mərasimdə Axalkalakinin meri Yurik Unanyan, Gürcüstan parlamentinin erməni deputatları - Enzel Mkoyan və Samvel Manukyan, habelə Ermənistanın Gürcüstandakı səfiri Ruben Sadoyan, eləcə də Buqaşen və qonşu kəndlərin sakinləri qatılıblar. Mərasimdə Mixail Avaqyanın qızı, oğlu və nəvəsi də iştirak ediblər. Abidənin və uşaq meydançasının inşasının adıçəkilən kəndin mesenatı Qaqik Avakyanın maliyyəsi hesabına həyata keçirildiyi bildirilir.

Portal M.Avaqyanın bioqrafiyası haqda da məlumat verib. "O, Buqaşendə doğulub. 8 illik təhsildən sonra Razdanda (Ermənistan) texniki-peşə məktəbində təhsilini davam etdirib. Hərbi xidmətdən sonra Sverdlovskda Daxili İşlər Nazirliyinin Peşə Məktəbinə daxil olub. Abxaziyada daxili işlər orqanlarında işləyib. Daha sonra Ermənistan köçüb və orada evlənib. Qarabağda müharibə başlayandan sonra Horadzədə, Xocalıda, Hadrutda, Füzulidə hərbi əməliyyatlarda iştirak edib. "Kobra" ləqəbi ilə tanınıb, çünki Azərbaycan dilini bilməsi ona kəşfiyyət işlərində kömək edib. Horadzə körpüsü uğurunda mübarizədə snayper tərəfindən yaralanıb, xəstəxanaya aparılarkən yolda həyatını itirib", - deyər erməni portalı qeyd edib.

*****

Heç şübhəsiz, məqsədli şəkildə 20 Yanvarın ildönümü gününə təyin edilmiş bu mərasim Azərbaycanla Gürcüstan arasında illərdir mövcud olan mehriban qonşuluq, dostluq və strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinə xələl gətirəcək. Ən qəribəsi də odur ki, Gürcüstanın özü də on illərdir Azərbaycan kimi aqressiv separatçılıqdan əziyyət çəkir və hazırda Cavaxetiya Tiflisə qarşı növbəti potensial separatçı ocaq kimi tanınmaqdadır.

"Yeni Müsavat" yeri gəlmişkən, xatırladı ki, Abxaziyada separatçı hərəkata oradakı yerli ermənilər böyük töhfə veriblər. Onların yaratdığı "Baqrasyon" batalyonu isə yerli

Gürcüstandan xain zərbə - Xocalı canisinə abidə qoyuldu

Azərbaycanlılara qarşı qəddarlığı ilə yadda qalan "Kobra" ləqəbli erməni cəlladının abidəsinin Cavaxetiyaada açılış mərasimi olub; qanlı 20 Yanvarın ildönümündə reallaşan təxribata Gürcüstandakı Ermənistan səfiri də qatılıb - Bakı hərəkatə keçdi...

gürcü dinc əhaliyə qarşı xüsusən amansızlığı ilə seçilib. Bunu gürcülərin özləri də zaman-zaman etiraf və bəyan edirlər. İndi, görəsən, "Baqrasyon" batalyonunun hansısa hərbi canisinə Ermənistan və ya lap elə, Cavaxetiyaada heykəl qoyulsaydı, buna rəsmi Tiflisin, gürcü xalqının reaksiyası necə olardı?

Görünür, separatçı bölgənin erməni sakinləri ötən ilin noyabrında Gürcüstanın yeni prezidenti, seçkilərin 2-ci turunda milyarder Bidzina İvanişvilinin pulu hesabına qələbə çalan ermənipərəst Salome Zurabişvilinin yüksək postu keçməsindən ruhlanıblar. Yada salaqlar ki, Zurabişvili seçki kampaniyası zamanı separatçı bölgədə keçirdiyi görüşlərdə ermənilərə rəğbət ifadə edən açıqlamalar vermişdi.

Bütün hallarda dar gündə həmişə gürcü xalqının yanında olan Azərbaycan xalqının haqqı var ki, rəsmi Tiflisdən bu rüsvayçı olayla bağlı sərt reaksiya və kontur-tədbirlər görməyi gözləsin.

*****

"Yeni Müsavat" xəbər verir ki, bu təxribatçı olaya politoloq Rasim Musabəyov özünün facebook səhifəsində sərt reaksiya bildirib: "Gürcüstan hökumətinin və hakim partiyanın bu məsələdə mövqeyi məyusluq doğurma-

ya bilməz. Axı Gürcüstanın özü də Abxaziya və Cənubi Osetiyada separatizmdən əziyyət çəkir. Axalkalakidə erməni separatizmi halları az deyil. Gürcüstan hökuməti Dağlıq Qarabağda separatçılığı prinsipial və ardıcıl şəkildə pisləyib və Bakının Abxaziya və Cənubi Osetiya məsələsində adekvat dəstəyini alıb. Axalkalakidəki təxribatçı aksiyaya laqeydlilik və səhlənkarlıq Azərbaycan-Gürcüstan münasibətlərinə heç də istilik gətirməyəcək. Bu, oradakı erməniləri Tiflis-Bakı strateji tərəfdaşlığına ziyan vurmaq umun başqa təxribatçı hərəkatlərə sövq edə bilər. Bir də gördün onlar "Baqrasyon" batalyonunu gürcülərə qarşı qəddarlıq eləmiş hansısa silahlısına abidə qoydular".

Politoloq sonda rəsmi Bakının məsələ ilə bağlı Gürcüstan hökumətinə müvafiq sorğu göndərməsinin zəruri olduğunu diqqətə çatdırıb: "Bakı bu açıq-aşkar erməni təxribatına münasibətdə Tiflisin hansı mövqedə olduğunu özünü aydınlaşdırmalıdır".

****

Əlavə edək ki, "çörəyi dizinin üstündə olan", dövlət büdcəsinin mühüm bir hissəsini Azərbaycanın hesabına dolduran (böyük sərmayələr, neft-qaz və dəmir yolu xətləri, turist axını və s.) gürcülər işğal-

çı Ermənistanə atəşkəs dövründə bütün mümkün köməkləri edib və etməkdədirlər, Ermənistanın ərzaqla bağlı böhrandan çıxması üçün öz ərazisindən istifadəyə şərait yaradıb və yaradırlar, hətta işğalçı ölkəyə Abxaziyadan yeni dəhliz açılması (köhnə dəmir yolunun bərpası) zaman-zaman İrəvan və Tiflis arasında müzakirə predmeti olub və məsələ hələ də açıq qalmaqdadır.

Yazı hazırlanarkən məlum oldu ki, məsələ ilə bağlı Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi dərhal hərəkatə keçib və XİN-in təlimatı əsasında ölkəmizin Gürcüstandakı səfiri tərəfindən Gürcüstan XİN-də görüş keçirilib. Bu barədə modern.az-ın sorğusuna cavab olaraq Azərbaycan XİN-dən məlumat verilib. Bildirilib ki, ölkəmizin qeyd olunan məsələ ilə bağlı etirazı qarşı tərəfin diqqətinə çatdırılıb.

"Eyni zamanda Gürcüstanın ölkəmizdəki səfiri Xarici İşlər Nazirliyinə dəvət edilərək, ölkəmiz arasında mövcud olan ikitərəfli strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin ruhuna cavab verməyən bu halın aradan qaldırılmasına dair təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsi tələb edilib. Məsələ Xarici İşlər Nazirliyinin nəzarətindədir" - məlumatda bildirilir.

□ Siyasət şöbəsi, "Yeni Müsavat"

“Azərbaycanın Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına (KTMT) daxil olması və ya təşkilatda müşahidəçi statusu alması məsələsi hələ qarşıya qoyulmayıb”. Bunu Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Davosda Ümumdünya İqtisadi Forumu çərçivəsində “RIA Novosti”yə açıqlamasında deyib və bir sıra dairələrin gözləntilərinə son qoymuş olub.

Xatırladaq ki, Rusiyadan rəsmi və qeyri-rəsmi səviyyədə bir sıra hallarda Azərbaycanın Gömrük İttifaqına, Avrasiya İqtisadi Birliyinə və KTMT-yə üzv olması ilə bağlı istəklər ifadə olunurdu. Hətta Rusiyanın baş diplomatı səviyyəsində belə bir istək ifadə olunmuşdu. Hətta Ermənistan tərəfi daha çox uzağa gedərək Azərbaycanın KTMT-yə üzvlüyü ilə bağlı məsələyə veto qoyacağını iddia etmişdi. Üstəlik, son zamanlar KTMT-də mövqeləri sarsılan İrevanda belə iddialar eşidildi ki, üzv ölkələr Azərbaycanı quruma üzv, yaxud müşahidəçi statusla qəbul etməkdən ötrü hazırlıq görürlər. Həmçinin Azərbaycandakı Rusiyanın “beşinci kolonu” adlanan bir sıra qüvvələr ölkəmizin KTMT-yə qoşulmasına nail olmağa çalışırdılar.

Lakin Azərbaycan prezidenti Davosda “Bu məsələ hələ ki, müzakirə mərhələsində deyil” deməklə Bakının prinsiplə mövqeyini nümayiş etdirdi.

Bu barədə politoloq Qabil Hüseynli “Yeni Müsavat”a bildirdi ki, prezidentin bu mesajı həm Qərbdə, həm Rusiyaya, həm də daxiləki “beşinci kolon”a yönələn cavabdır. Prezidentin bu bəyanatı çox məsələləri öz yeri

Prezidentin üç ünvanı göndərilən bir KTMT bəyanatı-rəylər

Ekspertlər deyir ki, bu, həm Qərbə, həm Rusiyaya, həm də daxiləki “beşinci kolon”a mesajdır

rinə qoydu: “Diqqəti cəlb edən məqamlardan biri odur ki, prezident İlham Əliyev bu bəyanatı Davosda verib. Bu bəyanat Qərbdə Azərbaycanın rusiyayönümlü seçimi ilə bağlı yayılmış mifləri, narahatlığı aradan qaldırmaq üçündür. Qərb dairələrinə mesaj göndərildi ki, Azərbaycanın Rusiya ilə yaxın münasibətləri

o demək deyil ki, bu gün Azərbaycan KTMT-nin üzvü olur. Azərbaycan balanslı xarici siyasət yürüdür. Rusiya ilə də münasibətlərini inkişaf etdirir, Qərbdə də münasibətlərin yüksək səviyyədə olmasını istəyir. Bu siyasətin uğur gətirdiyini Azərbaycan dəfələrlə etiraf edib. Həmçinin mesaj göndərildi ki, Rusiya ilə yaxın münasibətlər

Dağlıq Qarabağ probleminin həlli üçün vacibdir.

Eyni zamanda Azərbaycanda Rusiyanın “beşinci kolon”u rolunda olan qüvvələrə də cəhdlərinin ən azından hələ əbəb olduğunu çatdırmış oldu.

Rusiyaya isə mesaj bu oldu ki, Dağlıq Qarabağ məsələ-

sinin həlli ilə bağlı bizim ədalətli şərtlər yerinə yetirilmədikcə, Azərbaycan heç bir statusda KTMT-də olmayacaq.

Mən hesab edirəm ki, bu, çox doğru yanaşmadır, Azərbaycanın maraqlarına cavab verən yanaşmadır”.

Politoloq qeyd etdi ki, Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider dövləti də olsa onun Dağlıq Qarabağ kimi böyük problemi var. Bu problemin həlli üçün Azərbaycan siyasi manevlər etmək məcburiyyətində qəbul edəcəkdir. Belə siyasi manevlərdən biri də KTMT-yə üzv olub-olmamaq məsələsidir: “Azərbaycanda belə fikirləşənlər var ki, KTMT-yə daxil olmaqla Dağ-

sət xəttini Azərbaycana yönləndirməsini və Azərbaycanı öndə tutmasını istəyirlər. Bu, xoş olan haldır. Rus ziyalıları arasında Azərbaycanı müdafiə edənlərin sayı artır. Mən deməzdim ki, bunda Azərbaycandakı “beşinci kolon”un ciddi xidmətləri var”.

Politoloq Əhəd Məmmədli isə bildirdi ki, prezidentin belə bir mövqeyə ortaya qoyacağı gözlənilən idi. Çünki Azərbaycanın indiki vəziyyətdə KTMT-yə hətta müşahidəçi üzv olması belə mümkünsüzdür: “KTMT-nin niyyətlərinə görə müşahidəçi üzvün təşkilatın bütün üzvləri ilə diplomatik münasibətləri olmalıdır. Təsəvvür edin, Azərbaycanın KTMT-yə müşahidəçi üzv olması üçün gerek Ermənistanla diplomatik münasibətlər qurulmalıdır. Təbii ki, indiki şəraitdə bu mümkünsüzdür. Azərbaycan ancaq o halda KTMT-yə üzv ola bilər ki, BMT-nin qətnamələrinə uyğun olaraq ərazi bütövlüyünə qovuşsun. Ermənistanın Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən çıxmasından sonra. Müharibə şəraitində olan Ermənistanla Azərbaycan heç bir hərbi ittiqafda ola bilməz. Təbii, prezidentin bu bəyanatı “beşinci kolon”a da zərbə oldu. Son dövümlər yaman həvəyə düşmüşdülər. Güman edirəm ki, bundan sonra bir az özlərini yığırdıracıqlar. Prezidentin bu bəyanatı vacib və yerində olan bəyanat idi. Dövlət başçısının bu bəyanatı məhz indiki vaxtda verməsinin səbəbləri kimi, Ermənistanın gücətsiz siyasətini, Rusiyanın isə İrevana real təsir etməməsinə görədir. Eyni zamanda Lavrov-Zaxarova cütüyünün anti-Azərbaycan mövqeyi ilə də əlaqələndirirəm”.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
“Yeni Müsavat”

“Qazprom” niyə indi Azərbaycanda nümayəndəlik açdı-müəmma

İlham Şaban: “Ortada qaz ticarəti olmayacağına, bu o deməkdir ki, nümayəndəliyin açılmasında digər səbəblər axtarmaq lazımdır”

Rusiyanın neft-qaz nəhəngi “Qazprom” Azərbaycanda nümayəndəlik açdı. Bu barədə mətbuatda yayılan xəbərə deyilir ki, nümayəndəlik Bakıda ötən il dekabrın 12-də Vergilər Nazirliyi tərəfindən qeydiyyata alınıb. “Qazprom”un Azərbaycandakı rəsmi nümayəndəsi rusiyalı Maqşud Andercanovdur.

Xatırladaq ki, “Qazprom”un Direktorlar Şurası hələ 2017-ci ilin oktyabrında Azərbaycanda nümayəndəlik açılması barədə qərar qəbul edib. Rusiyanın qaz nəhəngi ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlıq 2000-ci ildən mövcuddur. Lakin nədənsə Azərbaycanda təmsilçilik açmaq “Qazprom”un yadına indi düşüb. Rusiyanın qaz şirkətinin Bakıya bu qədər maraq göstərməsinin arxasında yatan səbəbləri Neft Araşdırmaları Mərkəzinin rəhbəri İlham Şabandan soruşduq.

İ.Şaban “Yeni Müsavat”a açıqlamasında bildirdi ki, “Qazprom”un Bakıda təmsilçilik açması qaz sahəsində ticarətlə bağlı deyil. Çünki artıq Bakının Rusiyadan qaz alma- sına ehtiyacı yoxdur: “Qazprom”un məhz indi Bakı-

da nümayəndəlik açması çox maraqlıdır. Təbii ki, səbəbsiz deyil. Amma mən bunu idxal və ixrac əlaqələndirmirəm. Çünki onlar da çox gözəl bilirlər ki, Azərbaycanda əmtəəlik təbii qaz hasilatı 2018-ci ilin ikinci yarısından etibarən

artmağa başlayıb. Azərbaycan 2019-cu ildən sonra bir daha qaz idxalçısına çevrilməyəcək”.

İ.Şabanın sözlərinə görə, artıq Azərbaycanın qaz hasilatı ötən ildən etibarən yüksələn xətt üzrə gedir. Yaxın iki il-

də Azərbaycanda qaz hasilatı 2, hətta 3 milyard kubmetr arta bilər: “Bilindi ki, indiyə qədər Azərbaycanla Rusiya Federasiyası arasında qaz sahəsində əməkdaşlıq 2000-ci ilin oktyabrından başlayıb.

Azərbaycanın “Qazprom” şirkəti ilə əməkdaşlığı ancaq qaz alqı-satqısı üzrə olub. Arada müəyyən fasilələrlə əlaqələr davam edib. Amma qeyd etdiyim kimi, ancaq qazın satışı üzrə olub. Bəzən biz də onlara qaz satmışıq, ancaq əksər vaxt onlardan almışıq. Lakin dediyim kimi, bundan sonra Azərbaycanın qaz almasına ehtiyac qalmır, hər il qaz istehsalı artır. 2018-ci ildə Azərbaycanda qaz hasilatı bir milyard kubmetr artıb. Bu il də artım olacaq. O biri ildə isə artım 2 və hətta mümkündür ki, qaz hasilatı 3 milyard kubmetr artsın. Yəni bundan sonra Azərbaycanda qaz hasilatı daim artıma doğru gedəcək. Təbii ki, qaz ixracatımız da artacaq”.

Əgər iki ölkə arasında qazın alqı-satqısına dair əməkdaşlıq olmayacağına, o zaman “Qazprom” şirkəti Azərbaycanda niyə nümayəndəlik açır? İlham Şaban nümayəndəliyin açılmasının arxasında digər səbəblərin dayandığını

düşünür: “Ortada qaz ticarəti olmayacağına, bu o deməkdir ki, nümayəndəliyin açılmasında digər səbəbləri axtarmaq lazımdır. Burada bir neçə səbəb ola bilər. Birincisi, “Qazprom” şirkəti Azərbaycanın neft-qaz yataqlarına daxil olacaq. Yəni mümkündür ki, şirkət Azərbaycanın neft-qaz sektorunda pay almaq, çalışmaq üçün layihə təklif edə bilər. Ola bilsin bununla bağlı razılıq da əldə ediləcək. İkincisi, “Qazprom” görür ki, 21-ci əsr Azərbaycan üçün bir qaz əsrinə çevrilir. Və bu bazarda özünün xidmətlərini qaz avadanlığı, qaz servisini təşkil olunması ilə bağlı təklif edə bilər. Və buradan da nəse qazana bilər”.

Bəs Azərbaycan buradan nə qazana bilər? İlham Şaban deyir ki, “Qazprom”un xidmətləri digər analoji xarici şirkətlərlə müqayisədə daha ucuz və münasib ola bilər: “Başqa mövzular da ola bilər. Mümkündür ki, gizli saxlanılan məsələlər də olsun. Sonradan açıqlansın. Hələlik mən başqa bir informasiyaya malik deyiləm. Bu iki variantı güman edirəm. Başqa bir şey ağılıma gəlmir”.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
“Yeni Müsavat”

Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə yanvarın 24-də İsmayilli rayonu Lahıc qəsəbə tam orta məktəbi və Gəndov kəndində yeni istifadəyə verilən modul tipli ümumi orta məktəbə mediatur təşkil edilib. Mediaturda jurnalistlərlə yanaşı, təhsil ekspertləri də iştirak ediblər. Musavat.com-un əməkdaşının da qatıldığı mediaturun məqsədi məktəblərlə ümumi tanışlıq olub.

Öncə media nümayəndələri və təhsil ekspertləri Gəndov kəndindəki modul tipli məktəblə tanış olub. Məktəbin direktoru Xuraman Qurbanova bildirdi ki, ölkə prezidentinin sərəncamına əsasən, 2018-ci ildə quraşdırılan modul məktəbdə 44 şagird təhsil alır: "56 şagird yerlik məktəb, 7 sinif və bir müəllim otağından ibarətdir. Əvvəlki məktəbimiz çox köhnə idi. Həmin məktəbin binası 1975-ci ildə inşa edilmişdi. Nə qədər təmir edilsə də şərait-sizlik idi. Ona görə də şagirdlərimiz əziyyət çəkirdilər. Məktəbimizdə 4 kənddən gələn şagirdlər təhsil alırlar. Bu məktəbin ərəşəyə gəlməsində əməyi keçən hər kəsə təşəkkür edirəm".

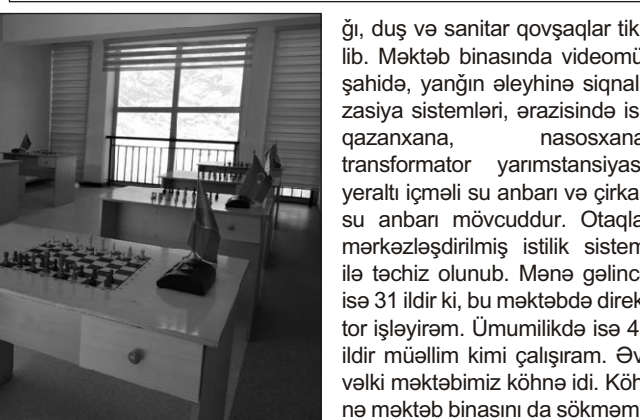
Məlumat verilib ki, prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə ilk dəfə olaraq ucqar kəndlərdə az şagird kontingentli qəzalı məktəblərin yeni binalarla əvəz edilməsi çərçivəsində modul tipli məktəb təcrübəsi tətbiq edilib. 2017-ci ildə 40 rayonda 6 min şagird yerlik 106, 2018-ci ildə isə 43 regionda 8120 şagird yerlik 137 modul tipli məktəb quraşdırılıb.

Modul tipli məktəblərin üstünlüyü onların azməsrəfli olması ilə yanaşı, qısa müddət ərzində istənilən relyefdə quraşdırılması, asan daşınması, sinif otaqlarının sayının şagirdlərin sayına uyğun olaraq rahatlıqla azaldılıb-artırılmasıdır.

Modul tipli məktəbdə təhsil alan Fəridə Bağirova bildirdi ki, atası hər gün onu dərsə at belində götürür: "5-ci sinifdə təhsil alıram. Kəndimiz məktəbdən 4 kilometr aralıdadır. Yolumuz dağlıq olduğu üçün atam məni məktəbə hər gün at belində gətirir. Əvvəl məktəbi odunla qızdırırdıq. Hava soyuq olanda dərs keçmək çətin idi. İndi isə heç bir problem yoxdur".

İsmayilli məktəblərində bir gün

Təhsil Nazirliyi ucqar kənd məktəblərinə mediatur təşkil etdi

müqavilə vaxtı başa çatır. Xahiş edirəm ki, Təhsil Nazirliyi bunu nəzərə alsın. Xüsusilə də ingilis dili müəlliminə ehtiyac var".

Məktəbdə fizikadan dərs deyən Əməkdar müəllim adını alan Rövşən Əliyev bildirdi ki, 1992-ci ildən bu məktəbdə çalışır: "Onu da qeyd edirəm ki, mən həm də fizika dərslərinin müəllifiyəm və iki dəfə "İlin müəllimi" müsabiqəsinin qalibi olmuşam. Deyim ki, Lahıcda hər zaman riyaziyyat və fizika təhsili yüksək olub. Bizim bu sahə üzrə akademiklərimiz, professorlarımız da var. Təzə tikilən məktəbdə də çalışırıq ki, bu ənənəni davam etdirək. Fizikadan 7 nəfər olimpiada qalibimiz var. Eyni zamanda digər fənlər üzrə də məktəbin nailiyyətləri yüksəkdir. Xüsusilə də informatika sahəsi üzrə xeyli uğurlarımız var. Məktəb "Bir şagird, bir kompüter" layihəsinin də qalibi olub. İndi də bizə bu cür məktəb tikilib, gözəl şərait yaradılıb. Məktəbin laboratoriyasında lazım olan bütün cihazlar, elektron lövhə və digər avadanlıqlar mövcuddur. Ona görə də hesab edirəm ki, uğurlarımız daha da yüksək olacaqdır".

Daha sonra jurnalistlər və təhsil ekspertləri məktəbi gəzib, dərs proseslərini yaxından izlədilər. Xüsusilə də diqqətini ibtidai sinif müəlliməsi Günay Cəbraylova daha çox çəkdi. G.Cəbraylova şagirdlərə dərsi elektron lövhə ilə keçirdi. Ekspertlər bu dərs prosesini müsbət qiymətləndirdilər. Qonaqlar məktəbin muzeyinə, idman zalına yollanıb, sözlənənlərin əyani şahidi oldular.

□ **ƏLİ RƏİS,**
Musavat.com
Fotolar müəllifindir

də hər mərtəbədə şagird və müəllimlər üçün ayrı-ayrılıqda sanitariya qovşaqları, idman zalı üçün də xüsusi olaraq paltardeyişmə otağı, duş və sanitariya qovşaqları tikilib. Məktəb binasında videomüşahidə, yanğın əleyhinə siqnalizasiya sistemləri, ərazisində isə qazanxana, nasosxana, transformator yarımstansiyası, yeraltı içməli su anbarı və çirkab su anbarı mövcuddur. Otaqlar mərkəzləşdirilmiş istilik sistemi ilə təchiz olunub. Mənə gəlincə isə 31 ildir ki, bu məktəbdə direktor işləyirəm. Ümumilikdə isə 48 ildir müəllim kimi çalışıram. Əvvəlki məktəbimiz köhnə idi. Köhnə məktəb binasını da sökməmişik. Şəraitin fərqi görə bilirsiniz. Onu da deyim ki, məktəbimizdə bəzi fənn müəllimlərinin

Donuz qripindən sonra Bakıda qızılca təhlükəsi

Xəstəlikdən qorunmağın yeganə yolu peyvənddir

Qonşu ölkələrdə qızılca xəstəliyi tüğyan edir, ölüm halları belə artmaqdadır. Belə ki, Ukraynada yanvar ayı ərzində 8500 nəfər qızılca xəstəliyinə tutulub ki, onlardan 4961-i uşaqdır. Bu ay ərzində 5 nəfər bu xəstəlikdən dünyasını dəyişib. Qeyd edək ki, 2018-ci ildə Ukraynada qızılca xəstəliyindən 16 nəfər ölüb. Gürcüstan da bu il qızılca hallarının ən çox qeydə alındığı yeddi Avropa ölkəsi arasında üçüncü yerdədir.

Bəs görəsən, Azərbaycan üçün təhlükə varmı?

Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin direktoru Afaq Əliyeva mətbuata açıqlamasında son aylarda qızılca yoluxmalarının olduğunu təsdiqləyib: "Ölkəmizdə son aylarda tək-tək adamlar qızılcaya yoluxub. Nəzərə almaq lazımdır ki, ətraf ölkələrdə, Avropada qızılca var. Azərbaycanda qızılcaya qarşı peyvənd işləri təqvimə uyğun olaraq aparılır. Uşaqlar 12 aylığında və 6 yaşında peyvənd olunurlar. On yaşa qədər hər hansı uşaq peyvənd olunmayıbsa, onlar da peyvəndə cəlb olunurlar. Son aylarda yaşlı əhali arasında tək-tək adamlarda qeyd alınıb. Bu da ona görədir ki, həmin şəxslər vaxtilə peyvənd olunmayıblar".

A.Əliyevanın sözlərinə görə, mart-aprel aylarında vaksinin gətirilməsi və yaşlı əhali

arasında peyvəndin aparılması nəzərdə tutulub.

Məlumat üçün qeyd edək ki, qızılca kəskin yoluxucu virus xəstəliyidir. Bu virusla bütün yaşlarda xəstələnmə olur, 1 yaşdan 4 - 5 yaşa qədər olan uşaqlar arasında daha çox yayılan xəstəlikdir. Virus orqanizmə hava-damcı yolu ilə keçir, ümumi intoksikasiya, yuxarı tənəffüs yollarının katari, papulyoz-ləkəli səpkilərə səbəb olur. Qızılca törədicisinin giriş qapısı yuxarı tənəffüs yollarının selikli qişasıdır.

Xəstəliyin gedişatında 3 mərhələ ayrd edilir: kataral, səpki, piqmentasiya. İnkubasiya dövrü əsasən 6-17 gündür, lakin çox hallarda 8-11 gün davam edir. Kataral dövrdə ümumi intoksikasiya əlamətləri meydana çıxır. Öskürək, burundan selikli ifrazatın gəlməsi, hərərin 38-39 dərəcə olması, konyunktivit, qırtlaq ödemi və s xarakterik

dir. Bu dövr 4-5 gün çəkir.

Daha sonra səpkilər dövrü başlayaraq 3-4 gün davam edir. Səpki əvvəl çəhrayı ləkələr şəklində burun ətrafında, qulaq ardında, göz qapaqlarında eləcə də bütün sifətə boyuna və döşün yuxarı hissələrinə yayılır. Bəzən səpkilər bir-birilə birləşirlər, 2-ci gün gövdəyə və qollara yayılır. 3-cü gün isə bütün bədən səthində olur. Səpkinin bu cür etap şəklində olması qızılca üçün differensial diaqnostik əhəmiyyətə malikdir.

Piqmentasiya dövründə isə səpkilər tündləşir və qəhvəyi rəng alır. Bu dövr 5-8 gündür. Səpkilər itdikdən sonra kəpəkvəri qabıqlanma meydana çıxır və üzde daha yaxşı nəzərə çarpır. Piqmentasiya dövründə xəstənin ümumi vəziyyəti yaxşılaşır, kataral əlamətlər zəifləyir, temperatur normallaşır.

Tanınmış pediatr Vaqif Qarayev "Yeni Müsavat"a dedi ki, bu xəstəlikdən qorunmağın yeganə yolu peyvənddir: "Gürcüstanda daha çox 20-45 yaş arasındakı əhali qrupunda yayılıb. Bu da onu göstərir ki, bu yaş qrupu vaxtında

peyvənd olunmayıb. Ukraynada isə hökumət vaksin ala bilmədiyinə görə azyaşlı uşaqlar peyvəndsiz qalıb. Qızılca ÜST-nin qeydiyyatında olan bir yoluxucu xəstəlikdir. Bu xəstəlikdən qorunmağın yeganə yolu peyvənddir. Başqa heç bir yol yoxdur. Qızılca xüsusi virusu olan yoluxucu xəstəlikdir, daha çox uşaq yaşlarında rast gəlinir. Başlanğıcı adi soyuq deymə kimidir. Hərərət qalxır, burun tutulur, öskürək, burun tutulması başlayır, gözlər yaşanır. Klassik gedişdə təxminən 3-4 gün sonra səpkilər başlayır. Bu isə mərhələli şəkildə baş verir. Birinci gün başda, ikinci gün bədənə, üçüncü gün əllərdə və ayaqlarda olur. Səpki dövrü qızılcanın ən ağır dövrüdür. Hərərət daha da yüksəlir, fasiləsiz öskürək olur. Səpki intensivləşir. Sonrakı dövrdə mərhələ ilə səpkilər sönməyə başlayır və xəstənin vəziyyəti yaxşılaşmağa başlayır, qızdırma düşür, öskürək azalır".

Pediatrın sözlərinə görə, yalnız ağırlaşma hallarında xəstəlik ölümlə nəticələnir: "Xüsusi ağırlaşma yoxdursa, qızılca ölüm ola bilməz. Çünki ele bir ef-

fektiv müalicəsi də yoxdur. Ən çox rast gəlinən ağırlaşma qızılca inağı, qızılca pnevmoniyasıdır. Bunlar çox təhlükəlidir və ölüm verən ağırlaşmadır. Ona görə də bizim valideynlər ilkin mərhələdə, soyuqdeymə əlaməti kimi başlayanda həkimə müraciət etməlidirlər. Bizim bölgələrdə daha çox qədimdən qalma bir inan var ki, qızılca xəstəsinə iynə vurmaq, dərman vermək olmaz. Bu, kökündən yanlış fikirdir. Ölümdən qaçmaq üçün mütəəq ağırlaşma hallarının qarşısını almalyıq, ağırlaşma varsa, intensiv müalicə tələb edən bir xəstəlikdir. Ağırlaşma məsələsində orqanizmin immuniteti, müqavimət gücü də rol oynayır. Normal halda biz ilkin tədbirlər görməliyik, qızdırmanı salmalı, öskürəyi yüngülləşdir-

məli, ağız boşluğuna, gözlərə çox rast gəlinən ağırlaşma qızılca inağı, qızılca pnevmoniyasıdır. Bunlar çox təhlükəlidir və ölüm verən ağırlaşmadır. Ona görə də bizim valideynlər ilkin mərhələdə, soyuqdeymə əlaməti kimi başlayanda həkimə müraciət etməlidirlər. Bizim bölgələrdə daha çox qədimdən qalma bir inan var ki, qızılca xəstəsinə iynə vurmaq, dərman vermək olmaz. Bu, kökündən yanlış fikirdir. Ölümdən qaçmaq üçün mütəəq ağırlaşma hallarının qarşısını almalyıq, ağırlaşma varsa, intensiv müalicə tələb edən bir xəstəlikdir. Ağırlaşma məsələsində orqanizmin immuniteti, müqavimət gücü də rol oynayır. Normal halda biz ilkin tədbirlər görməliyik, qızdırmanı salmalı, öskürəyi yüngülləşdir-

V.Qarayev yaşlı əhali qrupu arasında vaksinasia turunun həyata keçirilməsi fikrini də dəstəklədi: "Qızılca qorunmağın yeganə yolu peyvənddir. Bizdə bundan imtina tendensiyası var. Əksəriyyət mahiyyətinə varmadan peyvənddən imtina edir. Burada internetin də günahı var, sən mətbuatda peyvənddən iflic oldun, peyvənddən öldün kimi xəbərlər dolaşır. Xəstələndə isə arıq gec olur. Unutmaq ki, uşaqlardan fərqli olaraq böyüklərdə çox çətin keçir, ağırlaşma ehtimalı da çoxdur".

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ,**
"Yeni Müsavat"

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) Azərbaycanda siyasi məhbuslar üzrə məruzəçisi Torhildur Sunna Evarsdottir ilkin memorandumu Hüquq və İnsan Haqları Komitəsinə təqdim edib. "Turan"ın məlumatına görə, Evarsdottirin yanvarın 22-də İnsan Hüquqları və Hüquq Komitəsinə təqdim etdiyi sənəddə siyasi məhbus sayılan 130 nəfərin adı yer alır. Belə bir siyahının Avropa Şurasına təqdim olunması ciddi suallar doğurur.

Ana Vətən Partiyasının sədri, deputat Fəzail Ağamalı "Yeni Müsavat"a bu barədə kifayət qədər sərt danışdı: "Xatırlayırsınızsa, bir neçə il bundan öncə Avropa Şurası Azərbaycandakı siyasi məhbuslarla bağlı məsələyə nöqtə qoydu. Bunun real olmadığını öne çəkdi. Biz düşündük ki, Avropa Şurası artıq siyasi məhbuslarla bağlı məsələnin alver predmetinə çevrildiyinin fərqi yoxdur. Təəssüf ki, Avropa Şurası bir neçə ay bundan əvvəl qəbul etmiş olduğu qərarı kənara qoyub yenidən siyasi məhbuslar məsələsinə önə çəkdi. Görünən budur ki, burada Azərbaycana qarşı birmənalı şəkildə təzyiç elementləri var. Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzu güclənir, mövqeyi möhkəmlənir. Bu isə müəyyən dairələri, xüsusilə erməni lobbisinə bağlı olan dairələri ciddi şəkildə narahat edir. Bunun da arxasında duran əsas məqsəd işğal olunmuş torpaqlarımızın geri qaytarılmasına mane olmaq, necə olursa-olsun həmin torpaqları Ermənistanla verməkdir. Bunun üçün də Azərbaycanı beynəlxalq səviyyədə bu və ya buna bənzər addımlarla zəiflədib, cəmiyyətdə narazılıqlar yaradıb, hakimiyyət dəyişikliyi edib, özlərinə sərf edən bir şəxsin hakimiyyətə gəlməsinə çalışırlar. Bir neçə gün bundan öncə Mehman Hüseynov əllərində bayraq edildi, bir nəfərin həbsi ilə bağlı Avropa Parlamenti güclüncə qətnamə qəbul etdi. Avropa Şurası da eyni şəkildə Leyla Yunus kimi antimilliləri

insanın siyasi korrupsiyaya bulaşan, Avropada çox yüksək səviyyədə həyat tərzi keçirən bu qadının hikkələrindən doğan, tamahından irəli gələn siyasi məhbus siyahılarını yayır. Azərbaycanda siyasi baxışlarına görə heç kim həbs olunmayıb. Hazırda ölkədə struktur dəyişiklikləri gedir, kadr islahatları aparılır. Korrupsiya və rüşvətxorluğa qarşı da mübarizə göz önündədir. Bunlar həbsxanaya təbii ki, düşməlidirlər. Çünki rüşvət üstündə tutulublar, korrupsiya cinayətinə yol veriblər. Qətiyyətlə şübhə etmirəm ki, belə şəxsləri də Leyla Yunus siyasi məhbus kimi siyahıya salacaq. Onların ailələri və özlərindən külli miqdarda pul almaqdan əlavə anti-Azərbaycan qüvvələrindən də maliyyə alacaq, yüksək

AŞ PA-ya siyasi məhbus siyahısı verildi-Bakıdan təpki

Fəzail Ağamalı: "Bu cür siyahılar kağız parçasından başqa bir şey deyil"

həyat səviyyəsini yaşamağa davam edəcək. Azərbaycanla Ermənistan arasında fərqli bir durum əmələ gəlib. Ola bilsin ki, problemin həlli üçün sülh imkanları qalır. Ekspertlərin də yüksək səviyyəli açıqlamalarında bunu görürük. Buna da mane olmaq istəyən qüvvələr var. Onlar Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən öz məqsədləri üçün istifadə edirlər. Heç zaman Azərbaycan-Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşmasını istəməzlər. Nə oldu ki, uzun illərdir Leyla Yunus ağzına şeypur alaraq siyasi məhbus məsələsinə gündəmə gətirir, hay-küy salır. Leyla Yunuslar və onlara qoşulanlar bu şeypuru nə qədər üfələsələr də, Azərbaycanın nə dövlətçiliyinə, nə də onun dünyadakı nüfuzuna xələl gətirə bil-

məyəcəklər. Bu cür siyahılar xalqımızın iradəsi qarşısında kağız parçasından başqa bir şey deyil".

Siyahının müəlliflərindən olan "Xural" qəzetinin baş redaktoru, hüquq müdafiəçisi Əvəz Zeynalı ümidlidir: "Bizim siyahıda 130-dan çox məhbusun adı var. Bu baxımdan o siyahının özünü qismən natamam hesab edirəm. Çünki AŞ PA-ya siyasi məhbusların tam siyahısı təqdim olunmalıdır. Amma bütün hallarda Avropa Şurasına bu siyahının təqdim olunması və müzakirəsinin problemin həllinə mütləq təsiri olacaq. Heç bir halda bu, izsiz ötüşə bilməz. Mehman Hüseynov məsələsi kifayət qədər böyüdü. Avropada bir daha Azərbaycandakı siyasi məhbuslar məsələsi qabardı. Bu günlərdə bezi hüquq müdafiəçilərinin

müsahibələrini oxudum. Güman ki, hakimiyyətin yüksək pillələrində də siyasi məhbuslar məsələsinin müzakirəsi gedir. İnşallah, müsbətə doğru nələrsə dəyişə bilər. Mövcud durumda optimist olmaq çətindir. Amma inanıram ki, siyasi məhbus problemi əvvəlki kimi olmayacaq. Ola bilər ki, martda bir qrup məhbus azad edilsin. Bu işdə Azərbaycan prezidentinin qərarının müstəsna rolu var. Doğrudur, indiyə qədər bir çox hallarda Avropadan insan haqları, siyasi məhbuslar məsələsində Azərbaycana təzyiqlər artanda həmin vaxt əfv sərəncamları verilməyib. Hətta gözlənilən əfvlərin belə təxirə salındığının şahidi olmuşuq. Amma son baş verən hadisələrin bu məsələləri tərpədəcəyini düşünürəm".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Keçmiş arvadı Fərhad Əhmədovu ingilissayağı talayıb

Milyarderin Tatyana Əhmədovaya göstərdiyi səxavətə baxmayaraq, rus qadın ona qarşı haqq etmədiyi pul davası açılıb

Adı "Forbes" jurnalının milyarderlər siyahısında yer alan azərbaycanlı biznesmen Fərhad Əhmədov ailə baxımdan bəxti gətirmişlərdən deyil. Həyat yoldaşı - 41 yaşlı Tatyana Əhmədova 2000-ci ildə onu qoyub qaçdı. 16 il sonra isə T.Əhmədova F.Əhmədovun varidatının yarısına sahiblənmək üçün ona qarşı London məhkəməsində iddia qaldırıb.

(əvvəlki ötən saylarımızda) London çoxdan zəngin cütlüklərin boşanma məkanını hesab olunur. Bu baxımdan T.Əhmədovun London məhkəməsinə üz tutmasını da təsadüfi hesab etmək olmaz. Dumanlı Albionun məhkəmələri belə işlərdə adətən zərif cinsin nümayəndəsinin iddiasını yetərincə təmin edir. Əhmədovun iddiası da istisna olmayıb. Tatyana Əhmədova London məhkəməsinin keçmiş ərinə qarşı yarım milyard dollar təminat qərarı çıxarmasına nail ola bilib.

Bundan sonra londonlu vəkillər hərəkatə keçiblər. T.Əhmədova hələ 2003-cü ildən keçmiş həyat yoldaşından mal-mülk almaq üçün hərəkatə keçibmiş. Vəkillərlə məsləhətləşmələr, keçmiş həyat yoldaşından pul almaq üçün edilən təkliflər illərlə məhkəməyə mü-

raciətin təqdim olunmasını təxirə salıb. Həmin illər ərzində F.Əhmədov həyatını yaşayıb, milyardlarını artırmaqda olub. Tatyana Əhmədovun vəkilləri də onun keçmiş ərinin müxtəlif hesablatlarda yer alan mal-mülklərinin siyahılaşdırılması ilə məşğul olublar.

2014-cü ildə Fərhad Əhmədov dünyanın ən böyük ekspedisiya yaxtası olan "Luna"da dünya səyahətinə çıxıb. Məhz bu zaman T.Əhmədova vəkillərinə sənədlərin toplanmasının bir qədər də intensivləşdirilməsini tapşırıb...

Əslində Tatyana ilə Fərhad Əhmədovun ailə həyatı olduqca gözəl başlamışdı. 1993-cü ildə ailə quran cütlük 7 il birgə yaşayıblar. Londonda özlərinə ilk evlərini alıblar, daha sonra onların ilk oğlu, 3 il sonra ikinci oğulları

dünyaya gəlib. Beləcə, 7 illik ailə həyatı xəyanət üstündə darmadağın olub. 2000-ci ildə Tatyana Əhmədova etiraf edib ki, sevgilisi var və Fərhad Əhmədov ondan boşanmaq üçün Moskva məhkəməsinə ərizə verib. Bu məhkəmə Tatyana Əhmədovunun iştirakı olmadan baş tutur, o, məhkəməyə qatılmır. Ancaq T.Əhmədova ərinə yazdığı məktubda ona etdiyi xəyanətlərə görə üzr istəyib bağışlanmasını xahiş etmişdi. Məktubunda yazmışdı ki, dəfələrlə müxtəlif kişilərlə ona xəyanət edib, bunların arasında oğullarından birinin sinif yoldaşının böyük qardaşı da olub...

İlk dəfə 2003-cü ildə T.Əhmədova ingilis ailə hüququndan yararlanmaq istəyib və Moskvada nikahın pozulmasına dair qərarı şübhəyə almağa çalışıb. Lakin bu iddia təmin olunmayıb. Çünki iddianın verilməsi üçün müddətdə gecikmə olmuşdu. Həmin vaxtlar biznesmen bir çox

varlı keçmiş ərlərdən fərqli olaraq Tatyana Əhmədovun Londondakı dəbdəbəli yaşayışını maliyyələşdirirdi. Onların 2 övladı Londonda təhsil alıb, böyüyüb. Qadın isə keçmiş ərinin hesabına ağıllıvari həyat sürüb, ən qılamur kurtlarda dincəlib. O cümlədən Mistikdə David Bouinin malikanəsini 500 min funta kirayə götürüb, gənc sevgililəri ilə keçmiş ərinin pulları hesabına əylənib. Habelə qadın müntəzəm olaraq Fərhad Əhmədovun şəxsi təyyarəsindən də istifadə edib.

Nəhayət, "Nortqaz"ın satışından F.Əhmədovun hesabına pul daxil olandan sonra cəmi üç gün ərzində qadın gizlicə London məhkəməsində təminat iddiası qaldırıb. Eyni zamanda keçmiş ərini hədələyib ki, əgər onun tələblərini yerinə yetirməyə ingilis ailə hüququ əsasında yeni cəza tədbirləri gözləyəcək. F.Əhmədov isə keçmiş arvadı ilə məsələni barışıq yolu ilə həll edə bilmək üçün ona səxavət nümayiş etdirib, lakin bu təkliflər qəbul edilməyib. Nəhayət, o, keçmiş arvadı ilə əlaqəni kəsib.

T.Əhmədovun vəkilli isə onu inandıraraq ki, London məhkəməsində təminat iddiası qaldırmaqla keçmiş ərinin sərvətinin yarısını ələ keçirə bilər. Beləcə, Əhmədovun iddiasına London məhkəməsində baxılmağa başlayıb. Fərhad Əhmədov əvvəlcə məhkəmə ilə əməkdaşlıq edib, sonda başa düşüb ki,

ədalətli nəticə gözləməyə dəyməz və məhkəmə ilə əməkdaşlığı kəsib. Hakim Haddon Keyvan F.Əhmədovun keçmiş arvadına Britaniya məhkəmələrində indiyə qədər görünməmiş məbləğdə təminat kəsib. İşə baxan hakim personası da maraqlıdır.

Haddon Keyva hakimlik karyerası boyunca boşanma iddialarına baxmayıb. Hakim əsasən aviasiya, yüklərin sığortası və kommersiya arbitrajı üzrə mübahisələr üzrə ixtisaslaşmış. Tatyana Əhmədovun boşanma iddiasının onun icraatına verilməsi Əhmədovun 450 milyon funt sterlinq -yarım milyard dollardan artıq kasıblanmasına səbəb olub. Bu məhkəmə qərarından sonra "Forbes" jurnalı Əhmədovun sərvətinin xeyli azalması haqda xəbər yayıb.

Məhkəmənin qərarını şərh edən Fərhad Əhmədov bildirib: "Bu, mənim keçmiş arvadım tərəfindən İngiltərə hüquq sistemindən hiddətəndirici sui-istifadədir. O, İngiltərə hüquq sistemindən is-

tifadə edərək mənim pullarımı ələ keçirməyə çalışır. Əgər mənim Tatyana verdiyim səxavətli subsidiyaları hesabına almasa, biz artıq 16 ildir ki, onunla ayrı yaşayırıq. Onun çoxsaylı eşq macərəllərinə baxmayaraq mən iki uşağımın anası kimi keçmiş arvadımın həmişə qayğısına qal-mışam, onu kraliçalar kimi yaşatmışam" (virtualaz.org).

Biznesmen demişdi ki, bu, karikatür məhkəmə prosesidir və onun keçmiş arvadının qanuni hüquqlarının təmin olunması ilə heç bir bağlılığı yoxdur: "Bu, mənim keçmiş arvadımın və onun maraqlarının təmin edən vəkillərin hərisliyi və opportunitizmi ilə bağlıdır. London Yüksək Məhkəməsi qərarı verərkən keçmiş arvadımın mənim biznesimə heç bir təhlifəsi olmadığını, pulların onunla boşanandan sonra qazanıldığını, habelə Böyük Britaniyada yox, Rusiyada qazanıldığını nəzərə almayıb".

(davamı növbəti sayımızda)

□ **E.HÜSEYNOV,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında Davos görüşü ətrafında müzakirələr intensivləşib. Xüsusilə də Ermənistandakı bəzi dairələr bu görüşün ermənilər üçün yaxşı heç nə vəd etmədiyi barədə narahatlıqlarını açıq ifadə etməkdədirlər.

Görüşün eksrompt alındığı, onun baş tutacağı ilə bağlı son saatlardakı məlumat yayılmadığını əsas götürən erməni ekspertlər təşvişlə Ermənistan qarşı hansısa planın işə salındığı iddiası ilə canfəşanlıq etməkdədirlər. Bu yerdə qeyd edək ki, Azərbaycan Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev iki lider arasında son qeyri-rəsmi görüşlə bağlı açıqlamasında bəzi məqamlara aydınlıq gətirib (AZƏRTAC). Dövlət rəsmisi deyib ki, Davos görüşü Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brendrenin təşəbbüsü ilə keçirilib və Düşənbə, Sankt-Peterburqda MDB Zirvə toplantısı çərçivəsində baş tutmuş qeyri-rəsmi görüşlərin davamı kimi qiymətləndirilə bilər. "Bildiyiniz kimi, danışıqlar prosesi Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirləri səviyyəsində aparılır. Belə ki, bu il yanvarın 16-da Parisdə, 2018-ci il dekabrın 3-də isə Milanda Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirlərinin görüşü keçirilib. Qarşıdan gələn dövrdə də xarici işlər nazirləri səviyyəsində görüşün keçirilməsi nəzərdə tutulub". PA rəsmisi daha sonra zəruri əlavəsini də edib: "Tam formatda dövlət başçıları səviyyəsində görüş, bir qayda olaraq, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri tərəfindən təşkil olunur".

Bu isə o deməkdir ki, Azərbaycan və Ermənistan rəhbərliyi arasında növbəti görüş də çox uzaq olmayan zamanlarda reallaşsın.

Xatırladaq ki, yanvarın 16-da Fransa paytaxtında Azərbaycan və Ermənistan XİN başçıları görüşündən sonra həmsədrlər bir anons etmişdilər. Yekun bəyanatda bildirilirdi ki, həmsədrlər nazirlərlə danışıqlar prosesinin əsas prinsip və parametrlərini, həmçinin danışıqlara güclü təkan vermək məqsədilə Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin görüşünü təşkil etmək imkanlarını nəzərdən keçiriblər. Davos görüşü isə qeyri-rəsmi xarakter daşıyıb və həmsədrlərin təşəbbüsü burada rol oynamayıb. Deməli, həmsədrlərin təşkilatçılığı ilə nəzərdə tutulan görüş qarşıda reallaşsın.

Ermənistanda narahatlıq doğuran budur ki, Parisdə tərəflər arasında 4 saatdan çox davam edən danışıqlarda daha çox anlayışın və etimadın qurulmasının əhəmiyyəti də daxil olmaqla, faydalı və çox müsbət fikir mübadiləsi aparılıb. Həmçinin tərəflər "hər iki tərəfin əhəlisinin sülhə, təhlükəsizliyə və dayanıqlı regional inkişafa hazırlanması yollarını müzakirə ediblər". İşğalçı ölkədə anlayırlar ki, Azərbaycan torpaqların ilhaqı ilə prinsipial olaraq razılaşmaq niyyətində deyil və bu, heç zaman mümkün olmayacaq. Ona görə də "xalqların sülhə hazırlanma-

si" ilə bağlı öhdəliyin əsasən Ermənistan rəhbərliyinə aid olduğu ətrafında baş sındıranların sərəları genişlənməkdədir.

Fakt budur ki, Ermənistan dünyadan təcrid olunmaqdadır, hakimiyyət isə ölkəni dalandan çıxartmaq üçün "inqilab nağılları"ndan faydalana bilməyəcək. Həm ABŞ, həm də Rusiyadan gələn son mesajlar - Trampın Paşinyana məktubu və Lavrovun İrəvana tövsiyəsi Ermənistanda ciddi diskussiya mövzusunda çevrilib. Maraqlısı budur ki, N.Paşinyan məhz Davosda olduğu zaman ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə müşaviri Con Boltonla telefon əlaqəsi saxladığını açıqlayıb. Paşinyan müzakirə zamanı Qarabağ məsələsinə toxunulmadığını xüsusi vurğulasa da, ekspertlər Davosda Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin görüşünün ardınca baş tutan bu danışıqın təsadüfi olmadığını iddia ediblər.

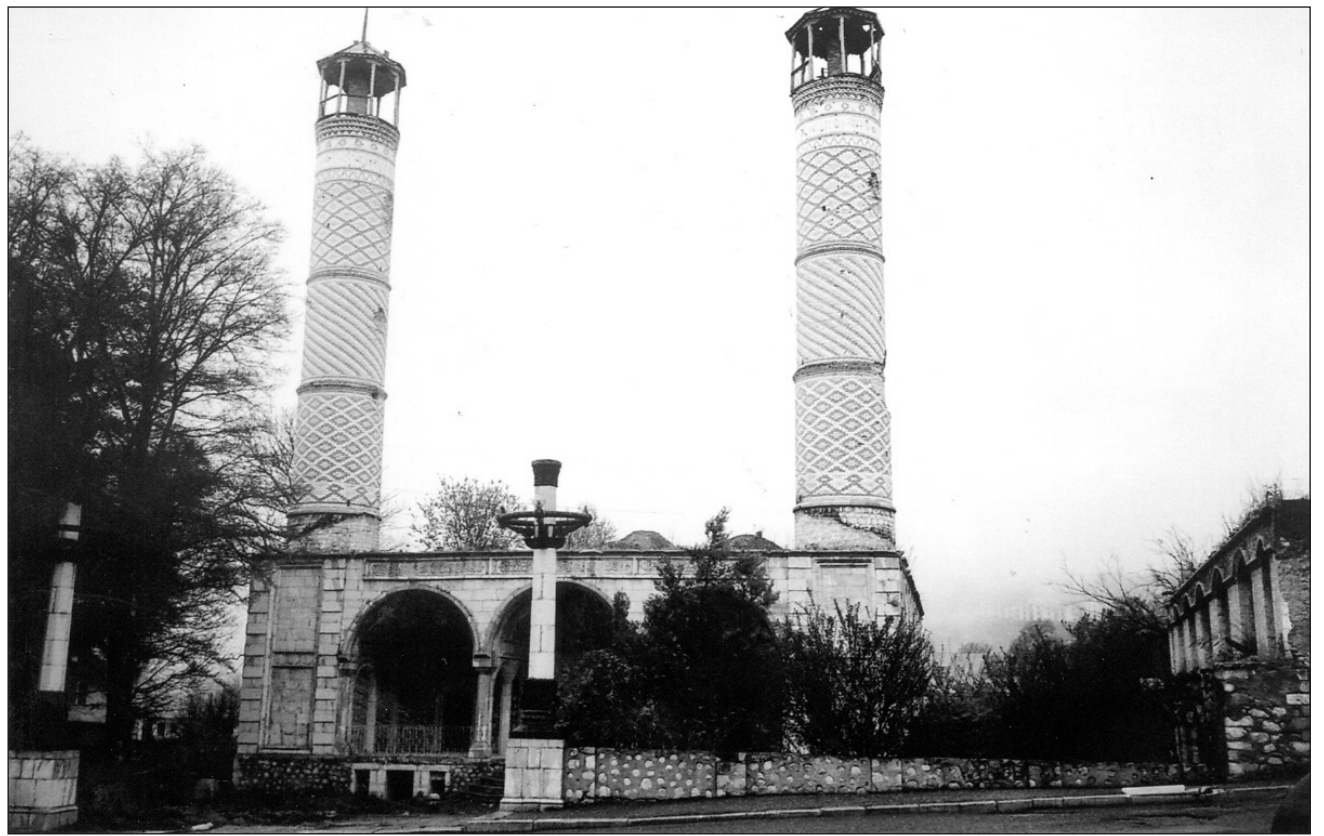
Yada salsaq ki, Bolton ötən il Cənubi Qafqaza səfəri çərçivəsində İrəvanda olarkən Qarabağ problemi ilə bağlı ciddi açıqlamalar vermiş, Azərbaycanla razılaşmalı və Qarabağ siyasətini dəyişməli olduğunu, həmçinin Ermənistanın inkişafı üçün Rusiyanın təsirindən qurtulmasını məsləhət görmüşdü. Düzdür, Paşinyan "Qarabağ mövzusunda toxunmadıq" deyib, ancaq buna heç kim, hətta ermənilərin özləri də inanmır. Çünki Bolton hələ İrəvanda olanda Ermənistanı "köhnə şablonlardan əl çəkməyə" və ölkəni irəli aparmaq üçün qonşularla normal münasibətlər qurmağa çağırırdı. Belə olan halda necə olur, Paşinyan İ.Əliyevlə 1 saat yarım ərzində Qarabağı müzakirə edir, amma telefon danışıqı zamanı Qarabağı Boltonun yadından çıxır?..

"Son aylar gedən proses, bir neçə saat davam edən görüşlər göstərir ki, ciddi müzakirələr aparılır və konkret layihə üzərində "bazarlıq" gedir. Bu layihə danışıqlar masasındadır". Axar.az xəbər verir ki, bunu erməniyönlü rus politoloq Stanislav Tarasov deyib. "İlham Əliyev sevincliyə görünür, Paşinyan isə məzlumdur. Paşinyan dəfələrlə Qarabağın danışıqlarda tərəf kimi göstərilməsindən danışıb, ancaq bunun üçün heç bir addım atılmayıb. Bu o deməkdir ki, İlham Əliyev hazırkı mərhələni udur" - ekspert deyib.

Tarasov Dağlıq Qarabağı danışıqlar prosesinə qoşmaq istəyənləri də məyus edib: "İndi onlar üçüncü, dördüncü mərhələdən danışırlar, birinci mərhələni isə aydınlatmırlar. Qarabağısız münaqişənin həll edilməyəcəyini düşünən erməni politoloqlar və romantik ekspertlər görməlidir ki, bu mümkündür".

Tarasov iyun ayında Paşinyanla Əliyevin razılaşma imzalayacağını və bir neçə işğal edilmiş rayonun Azərbaycana qay-

Qarabağ

Davos danışıqları Ermənistanda panika yaratdı

Rusiyalı ekspert yayda saziş imzalanacağını, bir neçə rayonun qaytarılacağını iddia etdi; ermənilər Paşinyanı "top"a tutdu; politoloq: "Ermənistan rəhbərliyi artıq "üçüncü tərəf" söhbətini dilə gətirmir..."

Arzu Nağıyev

tarılacağını vurğulayıb. Ekspertin sözlərinə görə, bundan sonra Ermənistan-Türkiyə protokolları Türkiyə parlamentinə qaytarılacaq və sənəd ratifikasiya ediləcək, diplomatik əlaqələr qurulacaq. Onun sözlərinə görə, İrəvan Azərbaycana torpaqların qaytarılmasından bəhs etməsəydi, Əliyev heç vaxt Paşinyanla söhbət etməzdi.

"Bütün məsuliyyətimlə bəyan edirəm ki, Qarabağla bağlı sülh danışıqları prosesi Azərbaycanın ssenarisi əsasında aparılır". Bunu isə Ermənistanın Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin keçmiş rəhbəri David Şahnazaryan "168 Jam" qəzetinə açıqlamasında deyib (Axar.az). "Əgər hər şey bu cür getsə, Nikol Paşinyan hətta Serj Sərkisyanın imtina etdiyi variantı da əldə edə bilməyəcək" - erməni ekspert deyib. Əlavə edib ki, hansısa rayonlar Azərbaycana status əsasında yox, yalnız təhlükəsizlik qarşılığında verəcək.

Ölkəsində "top"a tutulan Nikol Paşinyan özü isə Azərbaycan prezidenti ilə son görüşün bəzi təfərrüatlarını açıqlayıb və eyni zamanda erməni ictimaiyyətinin gələcək görüş barədə məlumatlandırılmaması ilə bağlı öz ünvanına səslənmiş tənqidi fikirlərə münasibət bildirib. Virtualaz.org "Sputnik Ermənistan"a istinadən xəbər verir ki, Paşinyan canlı yayımda bunları deyib: "Məlum olduğu kimi, bu, İlham Əliyevlə sayca üçüncü görüşdür. Son aylar ərzində biz ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri ilə müzakirələrimizdə qeyd etmişdik ki, hardasa bizim iştirakımızla tədbir keçirilsə, görüşlərdən yayınmaq lazım deyil. Bu, qeyri-rəsmi görüşlərdir, onları danışıqların rəsmi başlanğıcı kimi qiymətləndirmək olmaz". O deyib ki, Davosdakı forumun təşkilatçıları Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin hər birindən ayrılıqda söhbət etməyi istəyib-istəmədiklərini soruşublar və həm İ.Əliyev, həm də N.Paşinyan buna razılıqla cavab verib. N.Paşinyanın sözlərinə görə, Davosda, bütün əvvəlki görüşlərdə olduğu kimi, danışıqlar prosenin tarixi, tənzimlənmə üçün şəraitin yaradılması imkanları, mövcud maneələr və s. müzakirə edilib. Bu zaman heç bir konkretləşdirmə olmayıb, təfərrüatlar müzakirə olunmayıb. Paşinyan vurğulayıb ki, artıq verilmiş bəyanatlar Davosdakı söhbətin məzmununu tamamilə açıq. "Birdəfəlik bunu qeyd etməyi la-

zım bilərəm ki, heç bir qəsd ola bilməz. Bu iddialar absurddur. Ola bilməz, vəssalam. Belə söhbətlər vəziyyətin düzgün anlaşılmasının nəticəsidir" - Paşinyan bildirib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev "RIA Novosti"-nin jurnalisti ilə söhbətində Ermənistan rəhbərliyi ilə əlaqələr mövzusunda toxunaraq bildirmişdi ki, tam formatda danışıqlar hələ olmayıb, lakin artıq bir neçə faydalı söhbət olub.

Britaniya jurnalisti, Karneqi Beynəlxalq Sülh Fondunun təhlilçisi Tomas de Vaal öz növbəsində deyib ki, Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi, Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində baş verən itki sayının görünməmiş həddə azalması Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli danışıqlarının davam etdirilməsi üçün yeni şərait yaradır.

*****

Politoloq Arzu Nağıyev Davos görüşündən sonrakı situasiya və səslənən iddialarla bağlı "Yeni Müsavat"a bunları dedi: "Bir sıra ekspertlərin qənaətinə görə, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsi yaxın vaxtlarda reallaşacaq. Bunu ona görə deyirlər ki, regional oyunçulardan ən mühümlərinin, yeni Rusiya və Türkiyə rəhbərlərinin görüşü də indiyə təsadüf etdi. Məlumdur ki, regionun ən təhdidli münaqişəsi öz həllini tapmadan böyük layihələrin həlli həyata keçirilə bilməz".

A.Nağıyev bir məqama da diqqət çəkdi: "Artıq Ermənistan rəhbərliyi "üçüncü tərəf" söhbətini dilə gətirmir. Bu da erməni tərəfini qıcıqlandırır və müxtəlif mülahizələr irəli sürürlər". Rusiyalı ekspertlərin iddialarına gəldikdə, politoloq hesab edir ki, onlar yəqin də əsasən öz maraqlarından çıxış edirlər: "Rusiyalı ekspertlər gah müharibə anonsu verirlər, gah hərbi əməliyyatlardan danışırlar. Bunun da səbəbi onların hərbi-sənaye kompleksinin marağı ilə üst-üstə düşməsidir. Münaqişənin həlli mərhələli danışıqlardan keçməlidir və bu da bütün maraqlı tərəflərin iştirakı ilə həyata keçirilə bilər".

Az öncə Türkiyənin xarici işlər naziri Mövçud Çavuşoğlu bildirmişdi ki, Qarabağ problemi həll olunmadan Cənubi Qafqazda sabitlik və Türkiyə-Ermənistan münasibətlərinin yaxşılaşması mümkün deyil. "2019-cu ildə biz bu məsələ ilə bağlı daha sıx məşğul olacağıq" - deyər Çavuşoğlu söyləmişdi. Lakin Türkiyənin xarici işlər naziri Ermənistanla münasibətlərin normallaşması istiqamətində hansı addımların atılacağına aydınlıq gətirməyib.

Hesab olunur ki, Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi baş verdiyindən Türkiyə yeni situasiyada Dağlıq Qarabağ probleminin həlli və barışıqın əldə edilməsi üçün yeni təşəbbüs göstərə bilər. Güman var ki, Ərdögan-Putin görüşündə də Qarabağ mövzusu unudulmayıb...

İsveçrədə keçirilən Davos Forumu başa çatdı. Forum çərçivəsində Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev bir sıra mühüm görüşlər keçirdi. Ekspertlər siyasi və iqtisadi yöndə Davos Forumunun ölkəmiz üçün əhəmiyyətli olduğunu söyləyirlər.

Sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı ekspert Fikrət Yusifov bildirdi ki, bu il keçirilən toplantıda da hər il olduğu kimi, prezident bir sıra mühüm görüşlər keçirdi. "Bu sırada daha çox maraq kəsb edən görüş Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brende ilə oldu. Bu görüşdə Azərbaycan hökuməti ilə Dünya İqtisadi Forumunun Dördüncü Sənaye İnqilabı Mərkəzi arasında əməkdaşlığın təməli qoyulan addım atıldı. Azərbaycanla Dördüncü Sənaye İnqilabı Mərkəzi arasında əməkdaşlıq sazişinin təntənəli mübadiləsi həyata keçirildi. Müasir dövrdə dördüncü sənaye inqilabı ilə ayaqlaşmadan, onun nəticələrinin ölkənin iqtisadi müstəvisinə gətirmədən hər hansı bir ölkənin iqtisadi tərəqqi əldə etməsi mümkün deyil. Bu artıq reallıqdır. İnkişaf etmiş ölkələrin bu sahədəki uğurları göz qabağındadır. İndi bu yolda onlarla ayaqlaşmağı bacaracaq inkişaf etməkdə olan hər bir ölkə gələcək iqtisadiyyatının uğurlu tə-

Davos Forumu Azərbaycan üçün necə keçdi?

Fikrət Yusifov: "Azərbaycanla Dördüncü Sənaye İnqilabı Mərkəzi arasında əməkdaşlıq sazişinin təntənəli mübadiləsi həyata keçirildi"

Elxan Şahinoğlu: "Prezident İlham Əliyev Davosda bir neçə vəzifəni həyata keçirməyə çalışır"

məlini indidən formalaşdırmış olacaq. Azərbaycan prezidenti bunun fərqi deyildir. O, bu nailiyyətlərin tezliklə ölkənin iqtisadi sferasında işləməsinin nə demək olduğunu çox yaxşı bilir. Bu səbəbdən də prezidentin bu məsələdə mövqeyi olduqca ciddidir. Bu forumda Azərbaycan prezidenti demək olar ki, keçirdiyi əksər görüşlərdə Ermənistanın işğalçılıq siyasətini ifşa etdi və Azərbaycanın haqq sö-

zünü dünyaya çatdırdı. Bir sözlə, Dünya İqtisadi Forumu ölkəmizin həm siyasi, həm də iqtisadi müstəvidə olan haqq sesini bütün dünyaya çatdırmaq üçün bir məkandır və biz hər dəfə bu məkandan verdiyi imkanlardan maksimum yararlanmağa çalışırıq".

Qərb Universitetinin Təbiiq Politologiya Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu qeyd etdi ki, Davos Forumu Azərbaycan üçün vacib platforma-

dır: "Davosda dünyanın aparıcı ölkələrinin liderləri və tanınmış şirkətlərinin prezidentləri qatılırlar. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Davos Forumuna xüsusi əhəmiyyət verir. Təsədüfi deyil ki, İlham Əliyev hər il bu forumda iştirak edir. Halbuki bir sıra böyük dövlətlərin liderləri budəfəki foruma qatılmadılar. Bu həm o ölkələrin daxili vəziyyəti ilə əlaqəlidir, həm də bəzi liderlər Davos Forumuna qatılmadan da ölkə-

rinin cəlbedici olduğunu düşünlər. Azərbaycan kiçik ölkədir və topladığı valyuta ehtiyatına rəğmən, xarici investisiyalara ehtiyac duyur. Buna görə də İlham Əliyevin mütəmadi olaraq Davos forumlarına qatılması əhəmiyyətlidir. İlham Əliyev Davosda bir neçə vəzifəni həyata keçirməyə çalışır. Birincisi, prezident müxtəlif panellərdə çıxış edir, Azərbaycanı dünya şirkətlərinə tanıdır, üstəgəl, Azərbaycanın iqtisadi və investisiya imkanlarını geniş auditoriyaya çatdırır. İkincisi, prezident tanınmış şirkətlərin prezidentləri ilə ayrıca görüşür, onların Azərbaycana maraqlarını müəyyənləşdirir. Prezident 2-3 gün ərzində 30-dan çox şirkət təmsilçisi ilə görüşür, fikir mübadiləsi aparır. Dəfələrlə olub ki, prezident Davosda görüşdüyü şirkət liderlərini Bakıda qəbul edib və bu, yeni investisiyaların ölkəmizə axını, o cümlədən yeni müəssisələrin tikintisi üçün imkanlar açıb. Bundan başqa, Davos Forumunu təşkil edənlər miqyasca bir az kiçik forumu Bakıda da keçiriblər. Üçüncüsü, Azərbaycan prezidenti Davos Forumunda müxtəlif ölkələrin liderləri ilə görüşür, dünyadakı və bölgədəki mövzuları müzakirə edir. Davos iqtisadi platforma olsa da, burada siyasi mövzular da müzakirə olunur və bu amil Azərbaycan prezidentinə imkan verir ki, Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü və işğal faktına qon qoymağın yollarını da müzakirəyə çıxarsın".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Putin və Ərdoğan Moskvada nəyi bölə bilmədi?

Rusiya və Türkiyə liderlərinin Moskva görüşünün nəticələri

Yanvarın 23-də Türkiyə prezidenti Moskvaya səfər edib. Rusiya və Türkiyə liderləri arasında ilin ilk görüşünün əsas mövzusu heç şübhəsiz ki, Suriya məsələsi olub. Ərdoğanın Moskva səfərində müşayiət edənlər arasında müdafiə naziri və kəşfiyyatın rəisi də olub.

Prezidentlər arasında görüş iki saata yaxın davam edib. Görüşdən sonra dövlət başçıları mətbuat konfransı keçiriblər.

"Sputnik" in xəbərində qeyd olunur ki, konfrans zamanı Vladimir Putin danışıqları çox məhsuldar olaraq dəyərləndirib və Suriya mövzusunun görüşdə əsas yer tutduğunu bildirib. Putin ABŞ hərbiçilərinin Suriyada qeyri-qanuni olduğunu bir daha xatırladaraq ABŞ ordusunu rəsmi Dəməşq və ya BMT-nin dəvət etmədiyini bildirib. Lakin o, amerikalı hərbiçilərin Suriyada İŞİD-ə qarşı mübarizəsini müsbət qiymətləndirib.

Rusiya prezidenti bildirib ki, görüşdə Ərdoğanla Türkiyənin İdlidə sabitliyin qorunması üçün əlavə tədbirlər görməsini müzakirə ediblər. Eyni zamanda Suriyada terrorçu qrupların fəaliyyətinə son qoymaqla bağlı, o cümlədən İdlidə Rusiya-Türkiyə anlaşmasının həyata keçirilməsi müzakirə olunub.

Sitat: "Türk dostlarımızın maraqları, xüsusən də təhlükəsizliyin təmin olunması məsələsi ilə bağlı hörmət edirik. Bu gün İdlid məsələsini detallı

şəkildə müzakirə etdik. Türkiyəyəli həmkarlarımız İdlid razılaşmasının tətbiq olunması üçün əllərindən gələni edir. Təbii ki, orada problemlər var.

Biz bu problemləri görürük, amma türk həmkarlarla qarşılıqlı olaraq nələri etməli olduğumuzla bağlı danışıq və anlaşdıq. Bizim ümumi fikrimiz bütün terrorçulara qarşı birgə mübarizə aparılmasının vacibliyidir. Konstitusiyaya komitəsi çox mühüm sahədir. Döyüş meydanındakı uğurlarımız siyasi və diplomatik yolla əldə edəcəyimiz uğurlara bağlıdır. Suriyada bütün tərəflər arasında dialoq qurulmalıdır. Yalnız bu zaman davamlı sülh əldə etmək olar".

Türkiyə dövlət başçısı isə amerikalı hərbiçilərin Suriyadan çıxmasından sonra hakimiyyət vakuumuna yol verməməyə çağırıb. O, Suriyada konstitusiyaya komissiyasının yaradılmasını sürətləndirməyin vacibliyini qeyd edib.

Ərdoğan qeyd edib ki, təhlükəsiz bölgə ilə bağlı danışıqlar aparılır. Türkiyə prezidenti deyib ki, Suriya ilə sərhəddə 30-32 kilometr dərinliklərə qədər təhlükəsiz zolaq yaradılması təklifini amerikalılar da

dəstəkləyir. Eləcə də da bu məsələdə Ankara ilə Moskva arasında fikir ayrılığı yoxdur.

Sitat: "Rus dostlarımızla koordinasiyanı gücləndirəcəyik. ABŞ-ın çökilməsi prosesində terror təşkilatlarının yaranmış boşluqdan istifadə etməsinə imkan verməyəcəyik. Türkiyənin əsas hədəfi başda İŞİD olmaqla, PYD/YPG kimi terror təşkilatlarını təmizləmək vəzifəmizin olduğunu bildirdim".

Qeyd edək ki, liderlər gələn ay 3 ölkənin iştirakı ilə

sammit keçirilməsi barədə razılıq əldə ediblər.

Açıqlamalardan belə anlaşılır ki, iki lider bu dəfə köklü məsələlərdə anlaşa bilməyib. Məsələ onadır ki, Türkiyə Rusiyanın İdlidə atəşkəsinin davam etdirilməsi, eləcə də Məmbicdə və Suriyanın şimal sərhədlərində YPG-ye qarşı əməliyyatlara dəstək verməsini istəyir. Xüsusən də Məmbic əməliyyatı ilə bağlı rusların Türkiyəyə dəstək verməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Çünki amerikalıların Məmbic

tərəf etməsindən sonra kürdlər Rusiya və Suriya hakimiyyəti ilə anlaşılıb Məmbici Suriya ordusuna təhvil verə bilər. Bu ayın əvvəlində Suriya ordusunun Məmbicə doğru irəliləməsi haqda xəbərlər yayılmışdı. Hətta Rusiya hərbi polisinin Məmbicdə patrula çıxması gözləntüləri yayıldı. Çünki Rusiya açıq şəkildə Məmbic və digər bölgələrin Suriya hakimiyyətinin, yəni rəsmi Dəməşqin nəzarətinə verilməsini istəyir. Bunu Putin sonuncu görüşdə də qeyd edib. Ərdoğan isə Pu-

tindən həm Suriyanın şimalında Türkiyə ilə sərhəddə 30-32 kilometrlik təhlükəsizlik zolağı qurulması layihəsinə dəstək verməsini, həm də Məmbicin Türkiyə ordusunun nəzarətinə keçməsinə mane olmasını istəyir.

Putinin Moskva görüşündə vurğunu məhz İdlidin üzərinə gətirməsi iki ölkə arasındakı fikir ayrılığını göstərən daha bir məqam idi. Rusiya indi İdlidəki silahlı terrorçu qruplara qarşı əməliyyatın keçirilməsini istəyir. Rusiya XİN ötən gün növbəti dəfə İdlidəki terrorçuların Suriya ordusuna hücum etdiyi və atəşkəs rejiminə riayət etmədiyini barədə məlumat yayıb. İdlidin indiki vaxtda gündəmə gəlməsi isə Ankaranın maraqlarına cavab vermir. Çünki son iki ildə Suriyanın az qala bütün bölgələrində qaçıb gələn silahlıların yığıldığı İdlidə hazırda əsas güc "Əl-Qaidə"nin Suriya qolu olan "Ən-Nusra"dadır. Yəni Putinin dediyi kimi, İdlidə terrorçulara qarşı əməliyyatın başlaması böyük müharibə deməkdir. Bu isə indi Türkiyənin marağında deyil, Ankara İdlid məsələsini tədricən həll etməkdə maraqlıdır. Ya da ən azı indi bu mövzunun gündəmə gəlməsini istəmir. Çünki gündəmədə Məmbic və kürd bölgələridir. Lakin aydın məsələdir ki, indi hər ne qədər fikir ayrılıqları olsa da, Suriyada Rusiya və Türkiyənin bir-birinə ehtiyacı var. Bu səbəbdən də liderlər ən pis halda gələn ay növbəti dəfə, daha geniş formatda Suriyanın gələcək tələyini ələ almağı razılaşırdılar.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Yanvarın 23-də Milli Məclisin deputatı Əsəbil Qasımovun oğlu faciəli şəkildə dünyasını dəyişib. Deputatın 29 yaş oğlu Elçin Qasımov İsveçrədə xizək sürərkən qəzaya düşüb. Hadisə nəticəsində ağır kəllə-beyin travması alan gənc dünyasını dəyişib.

Bu xəbər özündə bir ailə faciəsini əks etdirsə də, qış turizmi, xizək turizmi barədə biliklərimizi də təzələməyə zərurət vardır. Bəli, yayda olduğu kimi, qışda da istirahətin xeyli fəsadları, təhlükəli cəhətləri var. "Yeni Müsavat" dünya üzrə xizək turizmi barədə qısa arayış hazırlayıb.

Dünyada 4 min xizək mərkəzi və ən məşhurları...

Ümumilikdə dünyada 4 min xizək mərkəzi var. Bu mərkəzlərə hər il 380 milyona yaxın insan baş çəkir. Ən böyük gəliri isə Fransa başda olmaqla üzrə Avstraliya, İtaliya və İsveçrə təmin edir. Ən məşhur xizək mərkəzləri isə aşağıdakılardır:

Cortina Ampezzo - İtaliya
İki ayrı tərəfdə, iki ayrı dağa ayrılmış olan bu mərkəzdə çox fərqli xizək sahələri mövcuddur. Bunların ən məşhuru Ceyms Bondun "Sənin gözələrin üçün" filmində Col Druscədən Cortinaya sürüşdüyü xizək sahəsidir.

St Moritz - İsveçrə
1864-cü ildə qurulmuş olan bu xizək mərkəzi dünyanın ən keçmiş olmaq özəlliyini daşıyır. Eyni zamanda mövsümün böyük bir hissəsində günəşli olan bu xizək qəsəbəsi xizək sonrası alış-veriş etmək istəyənlər üçün də çox zövqlüdür. 1913-cü ildə Rusiya çarı II Nikolayın yay malikanəsi olaraq inşa edilmiş olan indiki "Carlton Hotel"də xizək sonrasında atlı arabalarla qəsəbə turuna çıxmaq da mümkündür.

Kitzbuhel-Avstriya
Tipik bir Tirol qəsəbəsi olan Kitzbuhel çox zövqlü bir qar tətili üçün düzgün ünvandır. Olimpiadalara və Dünya Xizək Kubokuna ev sahibliyi etmiş olan bu mərkəz 170 kilometrlik bir sahəyə sahibdir. Bundan başqa, dünyanın ən populyar downhill sahəsi olan The Streif, Kitzbuhelin cənubunda, Hahnenkamm bölgəsində yer alır. Bu mərkəz apres-ski partiləri ilə və canlı gecə həyatı ilə də çox məşhurdur.

Les Arcs-Fransa
Üç bölgədən ibarət bu möhtəşəm xizək mərkəzi, yüksəkliklərinə görə sinifləndirməkdir. 1600, 1800 və 2000 metr yüksəklikdə yerləşən Les Arcs, xizək xaricində də gözəlməli ən zövqlü mərkəzlərdən biridir. Ən çox Arc 1600-ün diqqət gördüyü bölgədə həm qonaqlama, həm də alış-veriş imkanı tapa bilərsiniz. Fransanın bir gözəl şəhəri olan Liona, sadəcə, 2.5 saat uzaqlıqda olması da bölgənin hər mövsümdə dolu olmasına səbəb olur. Tətil dövrlərində qiymətlərin yüksək olduğu mərkəzə yanvar sonu-mart ortasında getmək daha məsləhətlidir.

Aspen Kolorado-Amerika
Keyt Moss, Cenifer Lopez və Mark Antoni ötən il tətillərini bu mərkəzlərdə keçiriblər. Antonio Banderas, Melanie Griffith və Cek Nicholson hər qış bu mərkəzdə yerləşən chaletlərində qalırlar. Dünyanın ən bahalı mərkəzlərindən biri olan Aspendəki St Regis Resortda xizək sonrası sizə masaj, eləcə də çiyələkli şokolada qonaq edirlər.

Varlıların nadir zövqü -

xizək sürmək...

Kim, harada, neçəyə sürüşür - ekspert tövsiyələri, işin incəlikləri barədə bilmədiklərimiz

kəzə yanvar sonu-mart ortasında getmək daha məsləhətlidir.

Killington (Vermont), Amerika
Qış turizmi sektorunda lider səviyyədə olan Killinton Amerikanın şərqində yer almaqdadır. Sözügedən bölgənin kiçik bir qəsəbəsi olaraq qış turizmində ən çox diqqət çəkən mərkəzlərdəndir. Tək bir əl tərəfindən idarə edilən qəsəbədə rezervasiya, çatım və xizək idmanları eyni yerdə toplanıb. Xizək turizminin artıq bir industriya halına gəldiyi qəsəbədə xüsusən süni qar hazırlayan ma-

şınlar diqqət çəkməkdədir. Dünyadakı bənzərlərinə görə də olduqca ucuz bir məkan sayılır. Vermont Kanada sərhədinə də olduqca yaxın sayılır.

Kartəpa - Kocaeli
Amma Türkiyə bu xizək mərkəzləri sırasında xüsusi yerə malikdir. Öncə Kartəpədən başlayaq. Kocaeliyə bağlı olan Kartəpe, qış aylarının ən öndə gedən məkanlarından biridir. Təbiətlə iç-içə olmaq istəyənlərin, həftənin bütün yorğunluğunu ata biləcəyi bu məkan İstanbuldan sadəcə 1 saat 40 dəqiqə, daha dəqiq desək, 110 kilometr uzaqlıqdadır.

Palandöken - Ərzurum
Hər il qış aylarında minlərlə turistə ev sahibliyi edən Palandöken dağları, mənzərəsi, atmosferi ilə hər kəsi özünə heyran qoyur. Şərqi ən populyar xizək mərkəzlərindən biri olan Palandökənə gedərək, Türkiyənin təbii gözəlliklərini görə bilərsiniz. Palandöken dağlarında 22 ədəd xizək meydançası var.

Davraz - İsparta
2635 metr zirvə yüksəkliyi və Antalyaya yaxınlığı ilə bilinən Davraz Dağları, yeni kəşf edilmişinə baxmayaraq, asanlıqla populyarlıq qazandı.

Uludağ - Bursa
Türkiyənin qış turizmini ilədir canlandıran, eyni zaman-

da minlərlə insana ev sahibliyi edən Uludağ Bursada yerləşir. Həm İstanbulla yaxınlığı, həm də populyarlığı baxımdan yerli və xarici turistlərin daha çox tərəfdarıdır.

Naxçıvanda da xizək mərkəzi tikilir

Azərbaycanda isə xizək mərkəzi olaraq Şahdağ və Qəbələ Tufandağ mərkəzləri nəzərdə tutulur. İnsanların iki seçimi var. Amma bu sıraya tezliklə Naxçıvan da qoşulacaq. Naxçıvanın Ağbulaq kəndində də dağ-xizək turizminin inkişafı üçün müvafiq işlər görülür. Xizək mərkəzinin yaradılmasına 2018-ci ilin iyul ayından başlanılıb və tikinti işlərinin 80 faizi başa çatdırılıb. 1590 metr uzunluğundakı xizək sürmə zolağında və təlim meydançasında torpaq işləri görülüb. Hazırda kəndə dayaqlarının, 20 min kub metr tutumu olan süni gölün, qaraj binasının, süni qar qurğularının üçün su və hava xəttinin qazma işləri davam etdirilir. Ərazidə texniki bina da inşa olunacaq, xizək sürmə ləvazimatlarının satışı və kirayəsi həyata keçiriləcək.

Necə edək ki, yıxılmayaq, zədə almayaq və xizək zövqü cəhənnəmə dönməsin?

Hesab edək ki, bu mərkəzlərdən birinə gətiniz. Xizək sürməyi bacarmırsınız, buzun üz-

tündə sürüşüb, qolunuzu, ayağınızı qırmaq ehtimalınız da var. O zaman ehtiyatı necə əldən verməyə?

Öncə onu qeyd edək ki, xizək tətili, şəhərdəki qar günləri kimi deyil. Plan, proqram lazımdır. Dəyişən dağ mənzərələri müşayiəti ilə xizəkdə sürüşmək, dağla bir olduğunu hiss etmək həyatdakı ən böyük zövqlərdən biridir. Bu sahə üzrə ekspertlərin məsləhətinə diqqət edək.

Üst-üstə bir neçə qat geyinib, hərəkətsizləşmədən xizəkdə üşüməməyin açar nöqtəsi: İsti tutan, amma tərlətməyən alt paltar.

Parmaqsız əlcəklər də bu məqamda sizin karınıza gələcək detaldır. Xizək şalvarı, xizək ayaqqabısı, xizək corabları... Bunların hər biri xüsusi mağazalarda satılır. İsti saxlayan, amma tərlətməyən. Bunlarsız xizək sürməyə getmək riskə girəcək deməkdir.

Məsələn, xizək ayaqqabısı olduqca çətin bir seçim tələb edir. Həm sərt, həm də yumşaq olmalıdır. Bundan başqa, xizək ayaqqabısı isidicilər sayəsində ən soyuq havada belə artıq ayaqlarınızı üşütmür.

Xizək eynəklərini də bu məqamda yaddan çıxarmayın. Çünki onların əhəmiyyəti çətin hava şərtlərində ortaya çıxır. Qar tutmayan, dumanda görünüşünü asanlaşdıran və istidə buxarlanmayan - bunlar bir xizək sürmək üçün ən önəmli şərtlərdir.

Artıq xizəkdə sürüşəndə yolu və mənzərəni videoya çəkmək çox dəbdədir. Kaskaya montaj edilən videokamera və fotoaparət, ya da özündən kameralı Zealio xizək eynəkləri çəkiliş üçün ideal aksesuardır.

Ekspertlər başqa nə deyir? Nə tövsiyə verir?

1) Xizək sürmək bir insanın ağına gələn kimi paralel olaraq "bəs yıxılısam" deyər sualı da özü ilə gətirir. Halbuki ilk başlayan-

da sürüşkənliyi az olan yerdə olursuz, həm də yeni başladığınız üçün sürətlə sürüşmərsüz. Bundan başqa, yıxılırsınız da heç nə olmur. Qarlar yumşaqdır. Bundan başqa, qat-qat geyindiyinizi düşünsəniz, heç bir şey olmayacağına bir dəfə daha inanarsınız.

2) Xizək sürmək üçün ən düzgün zaman nədir? Xizək mərkəzlərində qar qalınlıqları nə qədər olmalıdır?

Xizək və snouboarda könül verənlərin təqib etdiyi bir çox forum var. Xizək mövsümü açılan kimi həmin forumlardan da xəbərlər gəlməyə başlayır. Amma ən yaxşısı Hidrometeorologiya İdarəsinin saytını daim ziyarət edib, getmək istədiyiniz yerlərdə qarın durumu ilə bağlı detallı məlumat əldə edin. Və önəmli bir məlumat: xizək sürmək üçün qar qalınlığının 40-50 santimetr olması lazımdır.

Qiymətlər qar kimi dondurur - xizək

zövqü bahalıdır

Keçək qiymətlərə. Lap tutaq ki, bura qədər yazılanlarla razılaşdıq və xizək sürməyə getmək istəyirik. Neçəyədir bu istirahət, qar zövqünü doya-doya yaşamaq?

Qardaş ölkəmiz Uludağ, Palandöken, Kartəpe, Kartalkaya, Sarkamış, Erciyes, Davras bölgələri qış turizminin döyünən ürəyi sayılır. Uludağda adambaşına qiymətlər 166 manata yaxın olduğu üçün, 5 gecəlik tətilin qiyməti 830 manata yaxındır. Halbuki Avstriyadakı Zeli Am See-dəki 5 gecəlik hotel qiyməti 824 manat, Fransadakı Chamoni'də isə 918 manata yaxındır.

Beş gecəlik tətil üçün Kartalkayada 1066 manat, Palandökəndə 720 manatdır. Fransanın Alplarındakı Meribelde isə təyyarə qiyməti də daxil olmaqla, 5 gecəlik tətil 1400 manatdır.

Ayrı-ayrı ölkələrdəki qış turizmi hotellərindəki qiymətlərə nəzər salaq:

Avstriya - Salzburq - 500 avro (bir gecəlik)
Avstriya-Kitzbuhel - 1217 avro
İsveçrə-Leynşin - 599 avro
İtaliya- Val Gardena - 850 avro
Fransa - Morzine - 699 avro
Bolqarıstan - Bansko - 138 avro
Makedoniya - Mavrova-299 avro
Ukrayna-Bukovel - 339 avro
Polşa - Zakopane - 449 avro

Keçək Azərbaycana. "Şahdağ" yay-qış turizm kompleksinin yaxınlığında 4 hotel var. Bunlardan əhəli üçün nisbətən çatımlı olan 4 ulduzlu "Zirvə" hotelidir. Burada tək otaqda bir gün qalmaq həftəiçə 80 manat, həftəsonu isə 100 manatdır. Bu qiymətə səhər və günorta yeməkləri də daxildir.

☐ **Sevinc TELMANQIZI, "Yeni Müsavat"**

Cümə söhbətləri

B ismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
 Allaha həmd olsun ki, bizlərə yaşama, mövcud olma, dərk etmə, anlama imkanları nəşib edib. Allahdan istəyimiz budur ki, bütün bu nemətləri tanıyıb, şükürünü yerinə yetirməyi bizlərə nəşib etsin!

Bəhsimiz bizim imanımızın diri qalmasına mane olan amillərlə bağlıdır. İmanımızın diri olmasına mane olan üç amil sadaladıq: həvayi-nəfs, dünyaya vurğunluq və şeytanın (lən) vəsvələri.

Bugünkü bəhsimizdə üçüncü amil - şeytanın (lən) vəsvələri barədə danışacağıq. Bizim ən böyük müşkülümüz odur ki, biz bir tərəfdən qəflətdəyik, bir tərəfdən də şeytanı (lən) və onun təsirlərini lazımi qədər tanıyıq. Şeytanı (lən) Allah Təala Qurani-Kərimdə şərin, mənfiliyin simvolu kimi təqdim edir. Şeytanın (lən) özünün öz iradəsi ilə seçdiyi və ən mənfur surətdə həyata keçirdiyi missiyasını da Rəbbimiz bizə aydın surətdə təqdim edir.

Allah Təala şeytanı (lən) belə tanıdır

Qurani-Kərimin "Mücadilə" surəsinin on doqquzuncu ayəsində Allah Təala bizləri bir neçə mühüm həqiqətlə tanış edir. Ayədə buyrulur: "Şeytan onlara hakim olub, Allahı yad etməyi onlara unutturmuşdur. Onlar şeytanın firqəsindədirlər. Ağah ol ki, şeytan firqəsi həmin ziyankarlardır".

Ayədən belə başa düşülür ki, insanın imanı zəifləyən vaxt, şeytan (lən) insana hakim ola bilər. Bu da özünü onda göstərir ki, insan Allahı xatırlamağı unudur. Ümumi aqibət isə bu olur ki, insan Allahı xatırlamağı unudanda, şeytanın (lən) firqəsinə çevrilir və bu kəslər həqiqi ziyankarlardır.

Həzrət Əli (ə) şeytana (lən) uyanları belə məzəmmət edir

Ayəyə diqqət etdikdə görürük ki, buradan bir neçə dərs çıxarmaq olar. Biri budur ki, hər bir insan, hər bir namaz qılan, hər bir müsəlman bu müsibətlə üzləşə bilər. Allahı yad edən insana şeytan (lən) hakim olduqda, ona təsir edir, vəsvə edir və

İblisin (lən) insana təsir mexanizmləri

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
 İlahiyyatçı-filosof, İcərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

düyümüz min il qədər deyil, daha çox. Amma şeytanın (lən) bəsirəti yox idi. Şeytan (lən) ibadətini niyəliyini, ibadətini hədəfini unutmuşdu. Bu gün bir çoxlarının müsibəti budur ki, ibadətini hüquqi, əhkami, vacibat səviyyəsində anlayıb yaşayır, amma niyəliyi, nə üçünlüyü yaddan çıxıb.

İslamın prinsiplərinin, qaydalarının bir hüquqi tərəfi, bir əxlaqi tərəfi var. Məsələn, bir ailənin quruluşunda mehriyyə - mühüm mövzulardandır. Bu, bir hüquqi mövzudur, xanımın haqqı var ki, istədiyi qədər mehriyyə təyin etsin. İslamın hədəfi xanımın mehriyyəsinə çoxaltmaq deyil. Bunun yanında İslamın ikinci cəhəti var. Xanım bilməlidir ki, bu mehriyyəni nə üçün təyin edir, təyin etməkdə hədəfi nədir. Bunu bilmək mehriyyəni əxlaqi əhkama çevirir.

Şeytan (lən) və iblis (lən) fenomeni

Qurani-Kərimdə şeytan (lən) - mənfiliyin, şərin simvolu olaraq tanıtılır. Şeytanın (lən) iblislə (lən) fərqi var. İblis (lən) - cindir, konkret varlıqdır və bu varlıq illərlə o qədər ibadət edib ki, mələklər onu özününkü bildirdilər. Eyni zamanda mələklər onu özlərinin namazlarının önünə də qoymuşdular. Hətta yaddan çıxmışdı ki, iblis (lən) cinlərdəndir. İbadətdə hamıdan öndə olması onun mələk deyil, cin olmasını da mələklərə unutturmuşdu. İblisin (lən) bu ibadətini iradə ilə etməsinə baxmayaraq, bu işdə ibadətə ən üstün olan mələklərlə yarışa da girə bilmişdi.

Amma bir gün gəldi ki, sınaq vaxtı müəyyən ediləcəkdi ki, bunu öz eqosu üçün edirdi və ya Allah üçün edirdi. Bu imtahanını o,

vərə bilmədi. Təfsirlərdə gəlir ki, əgər iblis (lən) bu imtahanını versəydi, başqa bir varlıqlar bu cür imtahanlara çəkilib bilərdilər. Əgər iblis (lən) imtahanını vermiş olsaydı, görəsən insanın vəziyyəti necə olacaqdı?

İnsan yenə də seçimli varlıq olacaqdı, yenə də seçimlərinə görə cavabdehliyi olacaqdı. Mövzu budur ki, iblis (lən) öz imtahanında büdrədi. Büdrəyəndən sonra etdiyi ibadətlərin müqabilində Allahdan bir şeylər istədi. Allahdan istədi ki, Onun bəndələrini Allaha yaxınlaşdıran yollarda mane-

ta keçmədi).

Mənim (dünyada) sizin üzərinizdə, sizi dəvət etməkdən başqa heç bir hökmranlığım yox idi və siz (də) mənim dəvətimi qəbul etdiniz. Odur ki, məni məzəmmət etməyin, özünüzdə məzəmmət edin. İndi nə mən sizin dadınıza yetişənəm və nə (də) siz mənim dadıma yetişəsiniz. Mən, bundan qabaq məni itaətdə Allaha şərik qoşmağınza kafirəm. Həqiqətən, zalımlar üçün ağırlı bir əzab vardır".

Ayədən belə anlaşılır ki, Qiyamət günü cəhənnəm əzabına düçar olanların ilk işi bu

vəsvələrlə orada yumurta qoymağa başlayır. Deyər ki, "səndən yoxdur, sən həqiqətən birinciliyə ən layiq kəsən". Tədricən vəsvələr edir və nəticədə insan batıl olan bir şeyi də gözəl görməyə başlayır. Əgər kökündə insan istəməsəydi, şeytan (lən) orada bir iş görə bilməzdi.

Bir insanın əgər hər hansı mənfii istəyi, təsəvvürü olmasa, şeytanın (lən) ona təsir etmək imkanı olmaz. Məsələn, bir adamın gərək mənfii bir yere getməyə marağı olsun ki, şeytan (lən) da onu həmin yere getməyə təhrik

olacaq ki, şeytanı (lən) danlamağa başlayacaqlar. Şeytan (lən) isə cavabında onlara deyəcək ki, məni danlamaq lazımdır deyil. Deyəcək ki, mənim işim, sadəcə olaraq, insanları öz yoluma dəvət etmək olub və onlar öz xoşları ilə bu yola gəliblər. Buna görə də şeytan (lən) onlara özlərini danlamalı olduqlarını bildirəcək.

Qiyamət günü hər şeyin həqiqəti üzə çıxacaq. Şeytan (lən) bəyan edəcək ki, onun insanlara heç bir hökmranlıq imkanları olmayıb, yalnız dəvət etmək imkanı olub. İnsanlar öz iradəsi ilə seçimlər edib, dəvəti qəbul edib.

Şeytanın (lən) insan üzərində heç bir avtonom hökmranlığı yoxdur

Ayədən çıxan digər bir nöqtə budur ki, şeytan (lən) insanlara heç bir dəlil, heç bir sübut gətirmədən onları dəvət etdiyini və insanların da bu dəvəti kor-koranə qəbul etdiyini bəyan edəcək. Ayədə gələn "sultan" sözünün iki təfsiri çalınır. Biri budur ki, şeytan deyər, "mənin sizin üzərinizdə heç bir hökmranlığım yox idi". Bir mənası da budur ki, şeytan (lən) heç bir dəlil, heç bir sübut gətirmədən dəvət etdiyini açıqlayır.

Deməli, bir məna budur ki, insanları məcbur etməyə heç bir imkanı olmayıb, digər anlamı isə budur ki, insanlara heç bir dəlil, sübut təqdim etməyib. Proses bu cür baş tutur ki, insanın həvayi-nəfsi işə düşür, şeytan (lən) orada toxum əkməyə başlayır. Həvayi-nəfs işə düşməyə, şeytan (lən) üçün vəsvə etməyə meydan olmur.

Məsələn, insan müəyyən məsələdə birinci olmaq istəyir. Bu istəyi meydana gələndən sonra, şeytan (lən)

etsin. Günahın ilkin müqəddimə təsəvvürünü, əsasını yaradan - insanın özüdür. Ona görə də biz öz istəklərimizə, müqəddimələrimizə diqqət etməliyik. Günahlar - müqəddimələrin nəticəsidir. Onlar da mənasız işlərdə, səmərəsiz işlərdə, ləvhü-ləbdə meydana gəlir. Elə ki, insan səmərəsiz, mənasız işlərdə vaxt keçirdir, qəflət ona hakim olur, digər işlər üçün də müqəddimələr yaranır.

Şeytanın (lən) dəvəti insanın ixtiyarını və iradəliyini aradan aparmır. İnsan öz seçiminə məsuldur, cavabdehdir. Şeytanın (lən) işi sadəcə olaraq göstərmək, dəvət etməkdir, məcbur etmək deyil. Qiyamət günü də şeytan (lən) bunu bəyan edəcək. Hətta lənətlilik, bu cür insanları, düşükləri vəziyyətə görə özlərini qınamalı olduqlarını bildirəcək. Bəyan edəcək ki, o sadəcə göstərdi, seçimi isə insan öz şəxsi iradəsi ilə etdi.

Elə bu mövzuları xatırlamağın özü bir fürsət yaradır ki, bizlər qəflətdən ayılaq. Bir də görürsən insan təfəkkür edir, nələrisə fikirləşir, şeytan (lən) pusquda durub ki, o fikirdə, o ürəkdən keçən istəklərdə boşluq tapan kimi, ora toxumlarını atsın. Hiss etsə ki, beyində artıq cürbəcür münbit şəraitlər var, oraya yumurtalarını qoyur. İmam Əlinin (ə) hədisindən də belə başa düşülür ki, şeytan (lən) yumurtalarını qoyduğu yerdə çox zaman nəticə alır.

Allahım, bizləri şeytanın (lən) vəsvələrindən uzaq et!

Allahım, seçimlərimiz zamanı Sənin bəyəndiyin seçimləri etməyi bizə nəşib et!

Allahım, bizim qəlbimizi, zəhnimizi şeytanın (lən) nüfuz etməsi üçün münbit yer olmaqdan qoru! Amin!

MUSAVAT

Son səhifə

N 18 (7188) 25 yanvar 2019

Gözəl olduğu üçün sevgilisi qadın polisdən ayrıldı

Amnıyadan olan polis Adrianna Koleszar bildirib ki, internetdə qazandığı populyarlığa görə sevgilisi ondan ayrılıb. İnternetdə "Ən gözəl qadın polis" ünvanına layiq görülən polis bildirib ki, on illik münasibət ayrılıqla bitib. Belə ki, sevgilisi bu ayrılığın səbəbini "dünyadakı heç bir kişi bunu arzulamaz" deyər əsaslandırır.

"Daily Mail" nəşri xəbər verir ki, yarım il ərzində qadın polis öz işi ilə model karyerası arasında ciddi seçim etmək zorunda qalıb. 2019-cu ilin əvvəlində o, polis sistemində qayıtmağa qərar verib. Düşünmə prosesi zamanı o, dünya səyahəti də edib. Həmin vaxtda isə çimərlik paltarında olan foto və portretlərini yayıb. Koleszarın dediyinə görə, rəhbərlik onu yənidən işə qəbul etməyə hazır deyil. Amma bir şərtlə ki, sosial şəbəkədə olan yayımlarının sayını çoxaltsın.

"Mən öz səlahiyyətlərimi qayıtmaqdan qorxmuram. Növbəli sistemdə işləmək və keşik çəkmək mənim üçün qorxulu deyil" - qız belə deyib.

Koleszar 2018-ci ildə sosial şəbəkədə məşhurluq qazandı. Onun gözəlliyi barədə çoxsaylı media orqanlarında xəbərlər gedib. Çoxsaylı perəstışkarları isə qadın polis barədə "məni onun saxlamasını istərdim" yazırlar. Hazırda Instagram vasitəsilə onu 700 min nəfər izləyir.

Davələr də botoks etdirir

Səudiyyə Ərəbistanının Riyad şəhərində baş tutan dəvə festivalı ilginç görünüşlərə səhnə olub. 28 günlük şənlikdə dəvələr milyonlarla manat mükafatı olan gözəllik yarışmalarında da görünür. Kral Əbdüləziz Dəvə Festivalında bu il təşkil olunan yarışmada isə 12 dəvə yarışmadan çıxarılıb. Səbəb isə heyvanların botokslu olmasıdır.

Yarışmanın olduqca qatı qaydaları var. Festivalda toplam mükafat 57 milyon dollar olduğu üçün saxtakarlıq faktlarına da tez-tez rast gəlinir. Festivalın əl kitabında qeyd olunub ki, "Dodaqlarında derman olan, ülgüclə təmiz-

lənmiş, bədəninin hər hansı bir yeri boyanan və ya təbii formdakı dəyişikliyə tabe olan dermanı olmayan dəvələr üçün icazə verilmir".

Festivalda gözəllik yarışmasının xaricində dəvə yarışları, itaət təlimi, dəvə saç sənəti və ən yaxşı dəvə şəkli kimi sahələrdə də mükafatlar verilir.

İnsan tam təmiz hava olsa...

Norveç, Böyük Britaniya, Amerika və Almaniyadan olan beynəlxalq alimlər qrupu belə nəticəyə gəlib ki, havadan çirkli maddələri çıxarmaq global istiləşməyə səbəb olur. Bu haqda "Daily Mail" nəşri xəbər verib. Araşdırma nəticəsində məlum olub ki, havanı çirkəndirən maddələr Yer üzünə daxil olan günəş radiasiyasının qarşısını alır. Bu prosesin nəticəsində atmosferin orta temperaturu 0.5-1.1 dərəcə artır. Bu isə öz növbəsində bu sayaq neqativ halların artmasına səbəb olur. Bəzi mütəxəssislər isə global temperaturun aşağı salınması üçün aeroxoldan istifadəni təklif edirlər. Araşdırmanın nəticələri göstərib ki, bu üsulla geomühəndislik, tullantıların atmosferə atılması sürətli istiləşməyə gətirib çıxara bilər. Bütün hallarda mütəxəssislər qeyd edirlər ki, iqlim dəyişikliyi ciddi hava dəyişikliyinə, ölümcül istilərə, donmalara və digər pis hallara səbəb olur.

2017-ci ilin avqustunda bir qrup alim sübuta yetirib ki, klimatoloqlar milyonlarla insanın ekstremal hava şəraitinə, o cümlədən istilərə görə dünyasını dəyişdiyini sübuta yetirib.

Qarajdan piton çıxdı

Amerikanın Florida ştatındakı Pembrok Payns şəhərində Cosef Liskinski adlı şəxs evinin qarajında uzunluğu 2.4 metr olan ilan tutub. Bu barədə "Sun Sentinel" nəşri xəbər verir. Amerikan kişi itini gəzintiyə çıxarılanda ilanı fərq edib: "Ürək tutması olmadan yola verdim, amma qanımda adrenalinin miqdarı artdı, ürəyim daha sürətlə döyünməyə başladı".

Kişi itini evə aparıb, daha sonra yenidən qaraja qayıdıb. O, heyvanlar üçün televerilişdəki tryuku xatırlayıb və gizlənməmiş ilanı döşəməsələnin taxtası ilə çıxarmağı başarıb. İlan onun barmağını dişləyib. Amma Liskinski bununla bağlı həkimə müraciət etməyib: "Əsas odur ki, mənim itim ilanın əlinə düşmədi. Yoxsa yüz faiz onu boğub öldürərdi. Bəxtim onda gətirdi ki, qabağına mən çıxdım".

Təbiəti mühafizə xidməti əməkdaşları hadisə yerinə bir saat sonra gələrək, tutulmuş ilanı aparıblar. Məlum olub ki, ilanı öldürəcəklər.

QOÇ - Ümumi fon neqativ olsa da, çalışmalısınız ki, ixtiyarınızda olan bu tarixdə mənfi mənada heç nə baş verməsin. Tanrını başınız üstündə hissə edin, ziyarətgahlara baş çəkin.

BUĞA - Hər hansı yeniliklə rastlaşacağınızı düşünməyin. Çünki ulduzların düzülüşü passiv bir təqvim yaşayacağınızı bildirir. Qarşıda qeyri-ış günü olduğu üçün görüşləri intensivləşdirin.

ƏKİZLƏR - Yaxşı olar ki, adi işlərlə məşğul olmaqla bu təqvimə başa vurasınız. Onsuz da işdə və ünsiyyətdə o qədər də səmərəli nəticələrə nail ola bilməyəcəksiniz. Uzaq səfərləri təxirə salın.

XƏRÇƏNG - Qərar çıxararkən reallığı mütləq nəzərə alın. Elə etməyin ki, sonralar əziyyət çəkəsiniz. Dost bildiyiniz insanları müəyyən sınaqlara çəkin ki, onların sədaqət dərəcəsini biləsiniz.

ŞİR - Havaların şiltaqlığı hansısa ovqat düşkünlüyü yaratmayacaq. Əksinə, günün ümumi axarı ürəyinizcə olacaq. Qarşılıqlı münasibətlərdə obyektiv olmaqla uğur qazana bilərsiniz.

QIZ - İlk növbədə qarşılıqlı münasibətlərə fikir verin. Çünki ən zəif yeriniz davranışla bağlıdır. Əsəblərinizi qorumaqla gün ərzində müəyyən irəliləyişlərə nail ola bilərsiniz.

TƏRƏZİ - Maddi cəhətdən müəyyən irəliləyişlər mümkün olsa da, qarşılıqlı münasibətlərdə və fəaliyyət zəminində gərginlik gözənlir. Odur ki, davranışlarınıza diqqət yetirməyə çalışın.

ƏQRƏB - Nə vaxtsa buraxdığınız səhvlər bu gün qarşınıza çıxıb bilər. Belə məqamlarda özünüzü itirməkdənsə, hər addımda məsuliyyətli olmalısınız. Hər hansı dava-dalaşa ehtiyac yoxdur.

OXATAN - Hansısa xoşagəlməzliyi gözləməyə dəyməz. Ətrafınızda olan xeyirxah insanların dəstəyi nəticəsində nəzərdə tutduğunuz zirvələrə yaxınlaşa biləcəksiniz. Sevgidə kobudluq etməyin.

OĞLAQ - Artıq dağ dağ üstünə qoymağa zəmin yaranıb. İnandığınız adamların köməyi ilə öz hədəfinizə çatmaqda çətinliyiniz olmayacaq. Xüsusən də saat 13-17 aralığı sizin üçün çox düşərlə olmalıdır.

SUTÖKƏN - Sevinməyə dəyər. Çünki bürcünüz tam gücü ilə Zodiakda hakim olub. Bu isə nəticə etibarilə bütün proseslərdə üstünlüyü sizə verəcək. Amma gərək səhhətinizə də fikir verəsiniz.

BALIQLAR - Nahara qədər əhəmiyyətsiz adamlardan uzaq olun. Cəfəng söhbətlərə vaxt itirməkdənsə daha əməli işlərdən yapışın. Özünüzü soyuqdan qorumağı tövsiyə edən ulduzlar axşama sürpriz hazırlayır.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Doğum evində körpələrə hücum olub

Pakistanın bir doğum evinə hücum edən siçanlar yeni dünyaya gələnlərin şöbəsinə böyük faciəyə səbəb olublar. Pakistanın Ravalpindi şəhərindəki "Müqəddəs ailə" adlı xəstəxanada baş verən hadisə zamanı siçanlar körpələrə hücum edib və onlardan birinin ölümünə səbəb olub. Belə ki, siçanlar körpələrin burunlarını, qulaqlarını və barmaqlarını dişləyib. Nəticədə uşaqlardan biri dünyasını dəyişib. Xəstəxana rəhbərliyi isə yazılı açıqlamasında bildirib ki, hadisədə səhlənkarlıq edən 5 nəfər tibb işçisi cəzalandırılaraq işdən azad edilib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100